

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

آموزش قرآن

ششم دبستان

آموزگاران و اولیای گرامی!

برای دستیابی به اهداف آموزش قرآن و هماهنگی با روش‌های تدریس ارائه شده،
مقدمه‌ی کتاب را با دقت مطالعه کنید.

دانش‌چکا

www.Daneshchi.iR

طبق مصوبه‌ی جلسه‌ی ۶۷۷ شورای عالی آموزش و پرورش این کتاب توسط آموزگار پایه و طیّ سه جلسه در هفته تدریس می‌شود.

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

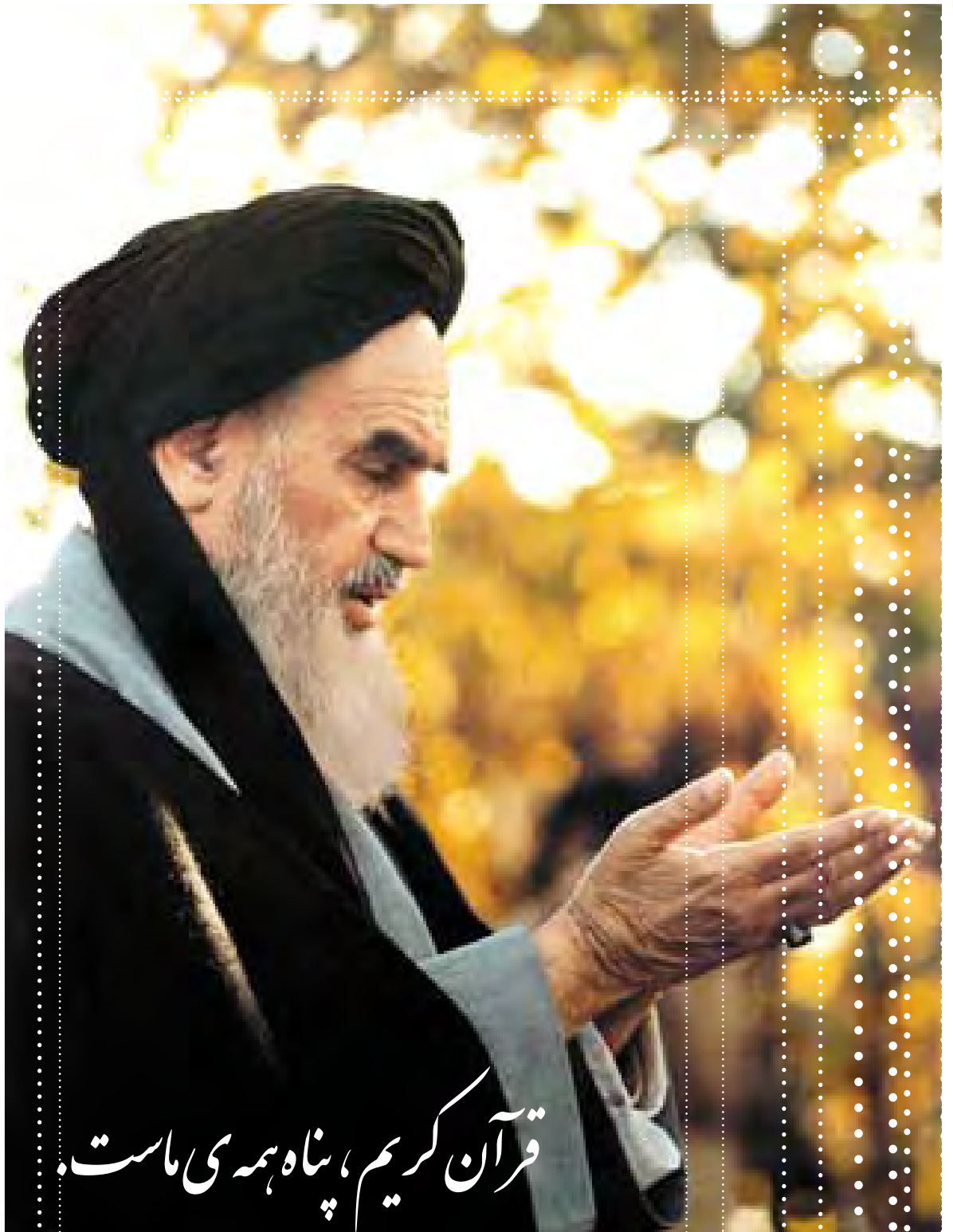

نام کتاب:	آموزش قرآن - ششم دبستان - ۶۰۱
بدیدآورنده:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	ابوالفضل انوشه پور، مسعود تهرانی فرجاد، الهه ستوده، غلامعباس سرشور خراسانی، منصوره سیدصالحی، سیدمهدی سیف، حسن فلاح، رضا نباتی، مسعود وکیل، حمید محمدی و سعید خداآنیان با همکاری: مجتبی قدیگی، محمد قدوسی و امیر هوشنگ مهاجرانی (اعضای گروه تألیف) - معصومه فروش (کارشناس برنامه درسی) - طیبه حمزه بیگی (کارشناس آموزش دوره‌ی ابتدایی) - محمدکاظم بهنیا (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی:	احمد رضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) - محمد عباسی (طراح گرافیک و صفحه‌آرا) - نفیسه شهدادی، گلنار ثروتیان، گلرخ محتاج الفضل، یاسمین ثروتیان، عاطفه ملکی جو، مرتضی یزدانی دینانی و آتنا شمس اسفندیادی (تصویرگران) - حمیدرضا سلیمانی (طراح جلد) - کامران انصاری (طراح خط رایانه‌ای) - فاطمه باقری مهر، زهرا ایمانی نصر، حسین چراغی، سیما لطفی، فریبا سیر، حمید ثابت کلاچاهی و ناهید ختّام‌باشی (امور آماده‌سازی)
نشانی سازمان:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
ناشر:	شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده‌ی اَبعلی، بلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۷۹
جایخانه:	شرکت افست «سهامی عام» (www.offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ:	چاپ سیزدهم ۱۴۰۳
برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.com یا www.irtextbook.com مراجعه نمایید.	

کلیه‌ی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت جایی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۳-۶۷-۲۰-۵-۹۶۴-۹۷۸ ISBN 978-964-05-2067-3

قرآن کریم، پناه همه می‌ماست.

پیشگفتار

سخنی با والدین محترم
سخنی با آموزگاران گرامی

درس اول

یادآوری
نماز در قرآن، سوره‌ی انفال، آیات ۱ تا ۴
سوره‌ی نساء، آیات ۱۰۳ تا ۱۰۵
وقت نماز

درس دوم

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۷۷
سوره‌ی حُجُرَات، آیات ۱ تا ۳
حتی یک وجب خاک

درس سوم

سوره‌ی حُجُرَات، آیات ۱۰ و ۱۱
سوره‌ی حُجُرَات، آیات ۱۲ و ۱۳
مؤمنان برادرند

درس چهارم

سوره‌ی حُجُرَات، آیات ۱۵ تا ۱۸
سوره‌ی ق، آیات ۱ تا ۸
ملاک برتری

درس پنجم

سوره‌ی ذاریات، آیات ۱۵ تا ۲۳
سوره‌ی ذاریات، آیات ۴۷ تا ۵۴
گسترش آسمان
یادآوری ۱

درس ششم

سوره‌ی ذاریات، آیات ۵۵ تا ۶۰
سوره‌ی طور، آیات ۱۷ تا ۲۱
همیشه در تپش

درس هفتم

سوره‌ی الرَّحْمَن، آیات ۱ تا ۱۳
سوره‌ی الرَّحْمَن، آیات ۱۴ تا ۲۵
نظم در آفرینش

۴۱-۴۳	سوره‌ی الرَّحْمٰن، آیات ۲۶ تا ۳۴	درس هشتم
۴۴	سوره‌ی وَاقِعَه، آیات ۱ تا ۱۲	
۴۵	مردان پارسی	
۴۶-۴۸	سوره‌ی وَاقِعَه، آیات ۶۳ تا ۷۴	درس نهم
۴۹	سوره‌ی حَديد، آیات ۱ تا ۵	
۵۰	آب و آبادانی	
۵۱-۵۳	سوره‌ی حَديد، آیات ۶ تا ۹	درس دهم
۵۴	سوره‌ی حَديد، آیات ۱۶ تا ۱۸	
۵۵-۵۶	تولدی دیگر	
۵۷-۶۱	یادآوری ۲	
۶۲-۶۴	سوره‌ی حَديد، آیات ۲۵ و ۲۶	درس یازدهم
۶۵	سوره‌ی مُجَادِلَه، آیات ۱۱ تا ۱۳	
۶۶	مادر فلزات	
۶۷-۶۹	سوره‌ی مُجَادِلَه، آیات ۲۰ تا ۲۲	درس دوازدهم
۷۰	سوره‌ی حَشْر، آیات ۱۸ تا ۲۱	
۷۱	حزب الله پیروز است.	
۷۲-۷۴	سوره‌ی حَشْر، آیات ۲۲ تا ۲۴	درس سیزدهم
۷۵	سوره‌ی صَف، آیات ۱ تا ۵	
۷۶	خدای تصویرگر	
۷۷-۷۹	سوره‌ی صَف، آیات ۶ تا ۹	درس چهاردهم
۸۰	سوره‌ی صَف، آیات ۱۰ تا ۱۳	
۸۱	همه تسبیح‌گوی او	
۸۲	یادآوری ۳	
۸۳	دعای ختم قرآن	
۸۴-۹۶	قرآن در تابستان	درس آخر
	سوره‌های مُطَفِّفین، نازعات و شعار هفته (پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی)	
۹۷-۹۹	فهرست کلمه‌های ترجمه شده	

نام و نام خانوادگی :

نام کلاس :

نام مدرسه :

نام معلم :

نشانی مدرسه :

دانش آموزان عزیز

سعی کنیم همه ی کتاب های درسی خود به ویژه کتاب آموزش قرآن را که حاوی آیات نورانی قرآن کریم است به خوبی نگهداری کنیم و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشیم. همچنین خوب است در زنگ قرآن، همیشه با وضو باشیم.

همکاران عزیز و دانش آموزان گرامی

این کتاب به وسیله ی رمزینه های سریع پاسخ، تدریس می شود. استفاده از قرائت الگو در خارج از کلاس با هماهنگی معلم درس قرآن نیز توصیه می شود؛ دانش آموزان عزیز می توانند با همکاری معلم محترم، نسبت به دریافت قرائت الگو از طریق شبکه ی ملی مدارس (رشد) به نشانی Roshd.ir اقدام کنند.

پیشگفتار

سخنی با والدین محترم

حضرت امام صادق علیه السلام :

قرآن، عهد خدا با خلقش است؛ پس سزاوار است که هر مسلمانی، در این پیمان الهی بنگرد و هر روز، پنجاه آیه از آن را بخواند.

اصول کافی، کتاب فضل القرآن

پدر و مادر گرامی!

فرزند، هدیه و امانت الهی است که خداوند مسئولیت تربیت او را برعهده‌ی پدر و مادر گذاشته است و شما والدین محترم، قسمتی از این حق و مسئولیت خود را در اختیار اولیای مدرسه قرار داده‌اید. همه‌ی ما باید با پذیرش امر خطیر تعلیم و تربیت فرزندمان، این بار امانت را به سلامت به سر منزل مقصود برسانیم تا انشاءالله از این غنچه‌های بهشتی، باغ‌ها و بوستان‌های پرطراوتی که مظهر رحمت و خیر خداوند است، پدید آید.

قرآن کلام و پیام خدا، میزان حق و باطل، دستورالعمل زندگی و رحمت حق برای همه‌ی جهانیان است. آموزش و پرورش برنامه‌ای منظم تدوین کرده است تا همه‌ی دانش‌آموزان به یادگیری قرآن علاقه‌مند شوند و بتوانند قرآن را روان و زیبا بخوانند؛ به تدریج معنای کلام خداوند را درک کنند و با تلاوت روزانه‌ی آن، همیشه با قرآن مأنوس باشند و خود را در پناه هدایت خداوند قرار دهند.

انتظار ما از شما اولیای گرامی

- ۱- همان‌طور که همه‌ی ما خواندن نماز و گرفتن روزه را به‌صورت عملی از پدر و مادر خود آموخته‌ایم، کودکان ما نیز خواندن قرآن و نماز را از ما می‌آموزند. ما نیز می‌توانیم با خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، **الگوی شایسته‌ای** برای کودک خود باشیم.
- ۲- از فرزندتان بخواهید آیات و جمله‌های قرآنی هر درس را از روی کتاب برای شما بخواند. اگر فرزند شما در خواندن کلمه‌ها، اشتباهی داشت از او بخواهید که دوباره آن را با دقت بخواند تا خود به اشتباهش پی ببرد و آن را اصلاح کند.
- ۳- کتاب گویا یا نرم‌افزار آموزش قرآن پایه‌ی ششم را برای فرزند خود تهیه کنید.
- ۴- در هر درس، یکی از جمله‌های زیبا، کوتاه و حکمت‌آمیز قرآن به نام پیام قرآنی آمده است. حفظ پیام‌های قرآنی و ترجمه‌ی آنها الزامی نیست ولی اگر فرزند شما به حفظ این پیام‌ها علاقه‌مند است، او را به این کار تشویق کنید تا به تدریج آنها را سر لوحه‌ی زندگی خویش قرار دهد. در ضمن حفظ پیام‌ها، او را برای شرکت در مسابقات قرآن نیز آماده می‌کند.
- ۵- از فرزندتان بخواهید داستان‌های کتاب را از روی کتاب و به کمک تصاویر برای شما تعریف کند.
- ۶- برخی از آیات دروس به‌طور نسبتاً ساده ترجمه شده است. این ترجمه‌ها برای مطالعه‌ی آزاد است و دانش‌آموزان موظف نیستند ترجمه‌ی این آیات و همچنین مفاهیمی را که در بخش «کار در کلاس» هر درس آمده است، حفظ کنند و نباید در ارزش‌یابی پایانی از این‌گونه ترجمه‌ها و مفاهیم پرسش شود. بدیهی است در صورتی که فرزند شما به یادگیری این مطالب علاقه نشان داد، یاری و تشویق او بسیار مفید است.
- ۷- فرزند خود را به حفظ سوره‌های کوتاه بخش قرآن در تابستان تشویق کنید. در این زمینه می‌توانید از رمزینه‌های سریع پاسخ استفاده نمایید. به این امید که فرزند شما در آینده، انسانی باایمان، بنده‌ی خالص خدا، خدمتگزار مردم و باقیات الصالحات برای همه‌ی ما باشد.

ان‌شاءالله

سخنی با آموزگاران گرامی

پیامبر اعظم اسلام صلی الله علیه و آله :

همه‌ی موجودات عالم حتی ماهی دریا برای کسی که قرآن را یاد می‌دهد
و کسی که قرآن را یاد می‌گیرد، از خدا طلب آموزش می‌کنند.

مُستدرک الوسائل، ج ۴، ص ۲۳۵

آموزگار عزیز!

با اهدای سلام و آرزوی توفیق و سلامتی برای شما همکار محترم، مهم‌ترین مسائل مربوط به آموزش این کتاب به شرح زیر است. توجه و عمل به این امور، ضامن موفقیت بیشتر شماست. خوب است تفصیل این مطالب را در کتاب راهنمای معلم مطالعه کنید.

اهم اهداف مورد انتظار

هر چند تقویت علاقه‌ی دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم و یادگیری آن، مهم‌ترین هدف درس قرآن است و به همین منظور محتوای آموزش از تنوع برخوردار است ولی انتظار می‌رود دانش‌آموزان در پایان سال تحصیلی، به‌طور خاص به توانایی‌های زیر دست یابند :

- ۱- آیات جلسه‌ی اول هر درس را به‌صورت روان و معمولی جمله‌خوانی می‌کنند.
  - ۲- آیات قرآنی کتاب درسی و مصحف آموزشی را به صورت صحیح و شمرده جمله‌خوانی می‌کنند.
  - ۳- پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن را از روی کتاب می‌خوانند و می‌توانند مفهوم آن را به زبان ساده توضیح دهند یا برخی از مصادیق آن را بیان کنند.
- هر دانش‌آموز با توانایی‌های فوق، حداکثر رتبه را کسب می‌کند. بدیهی است بسیاری از دانش‌آموزان بیشتر از این، توفیق خواهند داشت. تفصیل این بخش نیز در کتاب راهنمای معلم آمده است.
- مراحل تدریس:** هر درس، طی چهار جلسه، تدریس، تمرین و پرسش می‌شود.

جلسه‌ی اول

خواندن قرآن

- الف) خواندن در گروه:** شامل پیش‌خوانی فردی و خواندن فرد برای دوستان خود در گروه است.
- ب) خواندن برای کلاس:** با انتخاب معلم، هر دانش‌آموز یک جمله از آیات را برای کلاس می‌خواند.

دو نکته

❖ سعی شود در هر جلسه هر یک از دانش‌آموزان، حداقل یک جمله از آیات درس را بخوانند.

❖ مهم‌ترین امر در این مرحله، تشخیص و رفع اشکالات روخوانی دانش‌آموزان است. معلم از قبل باید آمادگی و توانایی لازم را برای این امر کسب کرده باشد.

در پایان جلسه، انجام تکالیف این بخش در خانه یادآوری می‌شود.

جلسه‌ی دوم

دانش‌آموزان، قرائت آیات درس را گوش می‌کنند و با نشان دادن خط، همراه با آن می‌خوانند.
پرسش و ارزش‌یابی: معلم با پرسش از دانش‌آموزان، توانایی آنها را در خواندن آیات درس ارزیابی می‌کند.

پیام قرآنی

هدف از ارائه‌ی پیام‌های قرآنی، کسب مهارت تفکر در آیات قرآن کریم است. مراحل آموزش پیام‌های قرآنی به شرح زیر است:

الف) خواندن پیام قرآنی و ترجمه‌ی آن توسط چند دانش‌آموز

ب) گفت‌وگوی دانش‌آموزان با دوستان هم‌گروه خود درباره‌ی مفهوم پیام با استفاده از تصاویر

ج) ارائه‌ی نظر دانش‌آموزان درباره‌ی مفهوم و مصادیق پیام در زندگی خود برای کلاس

تبصره: گاهی پیام قرآنی، دارای کلمه‌ها و ترکیب‌هایی است که باید معنا شود. از دانش‌آموزان بخواهید که با استفاده از ترجمه‌ی آیات درس و پیام قرآنی، معنای کلمه‌ها و ترکیب‌هایی را که مشخص شده است، پیدا کنند. در صورتی که این کلمه‌ها، هم‌خانواده‌ی آشنا و رایج در زبان فارسی دارند از دانش‌آموزان بخواهید آنها را بیان کنند.

خوب است دانش‌آموزان در آغاز هر زنگ، هم‌زمان با ورود معلم به کلاس، پیام قرآنی را به صورت دسته‌جمعی بخوانند.

به منظور فراهم آوردن زمینه‌ی درک و فهم تدریجی جمله‌های ساده و کوتاه قرآن در هر درس، بخشی به عنوان «کار در کلاس» در نظر گرفته شده است. این بخش به روش یادگیری مشارکتی و به صورت گروهی توسط دانش‌آموزان انجام می‌شود. ایشان در کلاس ابتدا هر تمرین را در کتاب خود انجام می‌دهند. آن‌گاه معلم پاسخ هر سطر را از یک گروه می‌پرسد؛ اگر پاسخ نادرست بود،

گروه دیگر جواب می‌دهد تا به‌طور غیرمستقیم دانش‌آموزان به نادرستی پاسخ اول پی ببرند. انجام دادن تمرین‌های «کار در کلاس» الزامی است، ولی فراگیری مطالب این بخش توسط دانش‌آموزان می‌تواند به عنوان فعالیت‌های آزاد خارج از کلاس در ارزش‌یابی مستمر دانش‌آموزان منظور شود و عدم یادگیری آنها نباید در ارزش‌یابی مستمر یا پایانی به کسر نمره و امتیاز از دانش‌آموزان منجر گردد.

در پایان جلسه انجام تکالیف این بخش در خانه یادآوری می‌شود.

جلسه سوم

مانند جلسه اول طی دو مرحله زیر تدریس و تمرین می‌شود:

الف) خواندن در گروه: پیش‌خوانی فردی و خواندن فرد برای دوستان خود در گروه
ب) خواندن برای کلاس

یک نکته

زیر برخی از کلمه‌ها و ترکیب‌ها خط کشیده شده است. بسیاری از این کلمه‌ها در فارسی و قرآن به یک معنا هستند و یا دانش‌آموزان با این کلمه‌ها، آشنایی اجمالی دارند. معنای آنها را از دانش‌آموزان بپرسید؛ این بخش امتیاز منفی ندارد.

در پایان جلسه انجام تکالیف این بخش در خانه تذکر داده شود.

جلسه‌ی چهارم

به منظور آشنایی بیشتر دانش‌آموزان با قرآن کامل، احساس توانایی و اعتماد به نفس در خواندن آن و تحقق هدف آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی، جلسه‌ی چهارم هر درس به آوردن قرآن کامل به کلاس و خواندن از روی آن اختصاص یافته است.

این تمرین طیّ مراحل زیر انجام می‌شود:

- ۱- پس از آوردن قرآن کامل، هر میز حداقل یک جلد قرآن در اختیار داشته باشد.
- ۲- یک صفحه از قرآن کریم را به‌طور تصادفی انتخاب کنید.
- ۳- دانش‌آموزان هر میز در ظرف چند دقیقه، آیات صفحه را برای یکدیگر به‌صورت جمله به جمله می‌خوانند.
- ۴- چند نفر از دانش‌آموزان هر کدام یک جمله از آن صفحه را برای کلاس می‌خوانند. معلم ضمن تشویق دانش‌آموزان نسبت به موفقیت‌های کسب‌شده، اشکالات روخوانی آنها را به روش صحیح برطرف می‌کند.

در این قسمت یکی از نکات جالب و قابل توجه قرآن کریم در قالب‌ها و شکل‌های متنوعی آمده است. معلم با توجه به وضعیت و امکانات کلاس، این مطالب را به شیوه‌ای جذاب، ارائه می‌کند.

برخی از آیات و جمله‌های قرآنی برای حفظ توصیه شده‌اند، دانش‌آموزان را به حفظ این جمله‌ها تشویق کنید. از این بخش ارزش‌یابی پایانی به عمل نمی‌آید، بلکه صرفاً رتبه یا امتیاز تشویقی دارد.

در پایان جلسه انجام تکالیف این بخش در خانه تذکر و یادآوری می‌شود.

درس آخر (قرآن در تابستان): این بخش از کتاب، تنها برای فصل تابستان نیست؛ بلکه در طول سال تحصیلی نیز با هدف تعمیم مهارت روخوانی و روان خوانی (حفظ اجمالی) قرآن کریم به این بخش مراجعه می‌شود. علاوه بر آن، هر یک از صفحات این بخش برای یک هفته از تابستان در نظر گرفته شده است. هر دانش آموز می‌تواند ضمن تلاوت این صفحه، از رمزین‌های سریع پاسخ نیز برای انس بیشتر با قرآن کریم استفاده کند.

رفع اشکالات روخوانی

شرط اولیه‌ی رفع اشکالات روخوانی دانش‌آموزان، تسلط معلّم به خواندن قرآن کریم و تشخیص اشتباهات است. امید است همه‌ی معلّمان واجد این توانایی و تسلط باشند. در غیر این صورت، ضروری است پیش از تدریس، این تسلط حداقل در مورد آیات درس حاصل شود.

هرگاه دانش‌آموزی کلمه یا جمله‌ای را اشتباه خواند به شیوه‌ی زیر عمل می‌شود:

صبر می‌کنیم تا آن دانش‌آموز به پایان جمله (معمولاً محلّ وقف) برسد. ضمن تشویق اولیه، از او می‌خواهیم با آرامش و دقت بیشتر در حرکات، حروف و اتصالات، اشتباه خود را بیابد و تصحیح کند.

انتظار می‌رود اشکالات اغلب دانش‌آموزان توسط خودشان در همین مرحله برطرف شود. در غیر این صورت، معلّم باید با توجه به توانایی کلی آن دانش‌آموز، میزان و نوع اشکال، یکی از روش‌های زیر را با تشخیص خود به کار گیرد:

- ۱- معلّم هر دو حالت صحیح و غلط آن کلمه یا جمله را می‌خواند و سپس از همان دانش‌آموز سؤال می‌کند که کدام یک صحیح است.
- ۲- معلّم کلمه یا جمله‌ی مورد نظر را روی تخته می‌نویسد و با اشاره‌ی صحیح به بخش‌های آن از دانش‌آموزان می‌خواهد آن کلمه یا جمله را به صورت دسته‌جمعی، بخش‌بخش بخوانند.

دو نکته

الف) از بی‌توجهی به رفع اشکال دانش‌آموزان و نیز پافشاری و سخت‌گیری بیجا در این امر پرهیز کنید.

ب) برای آگاهی بیشتر نسبت به سایر روش‌های رفع اشکالات روخوانی به کتاب راهنمای معلّم و نیز کتاب مبانی و روش آموزش قرآن در دوره‌ی ابتدایی (کد ۶۰۱۱) و نهج‌القرآن (کد ۱۷۰۱) مراجعه کنید.

پرسش و ارزیابی

به منظور سنجش پیشرفت دانش‌آموزان در آموزش قرآن، همیشه در آغاز هر جلسه، پس از گفت و گو درباره‌ی چگونگی انجام دادن تکالیف خانه‌های نورانی و یادآوری اهمیت خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، آیات جلسه‌ی قبل را از دانش‌آموزان پرسش کنید. از دانش‌آموزان بخواهید آیات دروس را بخوانند و مفهوم پیام‌های قرآنی را بیان کنند.

ارزش‌یابی این درس در چهار سطح خیلی خوب، خوب، قابل قبول و نیازمند آموزش انجام می‌شود.

برای آگاهی از تفصیل نکات فوق، به راهنمای معلم و جدول «اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد» درس قرآن در کتاب راهنمای معلم در ارزش‌یابی توصیفی (کد ۵۳/۵) مراجعه کنید.

دو تذکر مهم

- ۱- در درس قرآن، هیچ‌گونه پرسش و ارزش‌یابی کتبی به‌عمل نمی‌آید، آزمون این درس به‌صورت شفاهی است.
- ۲- به منظور تقویت انس دانش‌آموزان با قرآن کریم، آیات دروس برای دانش‌آموزان ترجمه شده است. دانش‌آموزان موظف به حفظ ترجمه‌ی کلمه‌ها و جمله‌های بخش کار در کلاس نیستند، بنابراین می‌توانید دانش‌آموزانی را که در این زمینه علاقه و توانایی بیشتری از خود نشان می‌دهند به شیوه‌ی مناسب تشویق کنید.

چند توصیه

- ۱- تشویق دانش‌آموزان به خواندن روزانه‌ی قرآن کریم، خواندن آیات دروس شبیه قرائت آن و حفظ پیام‌های قرآنی در صورتی که بدون فشار و اجبار باشد، مناسب و ارزشمند است.
  - ۲- در صورت امکان فایل کتاب گویا را تهیه کنید و در اختیار دانش‌آموزان قرار دهید.
  - ۳- دانش‌آموزان را به فعالیت‌های جذاب خارج از کلاس تشویق کنید مانند: خواندن آیات درس در خانه در حضور والدین حتی‌الامکان هر روز به مدت چند دقیقه، استماع قرائت آیات درس در خانه، انجام دادن فعالیت‌های هنری و ذوقی درباره‌ی پیام‌های قرآنی، شرکت در مسابقات و حضور در مجالس قرآنی (مدرسه‌ی قرآن، مساجد و هیئت‌های مذهبی) و استفاده از برنامه‌های رادیو قرآن و شبکه‌ی قرآن و معارف سیما و ...
  - ۴- توجه کنید دانش‌آموزان باید تمام این فعالیت‌های قرآنی به‌ویژه فعالیت‌های فوق برنامه را با رغبت و علاقه و بدون اکراه و اجبار و به دور از رقابت‌های ناسالم انجام دهند.
- امید است که خداوند همه‌ی کارهایتان را عبادت محسوب کند و دانش‌آموزان را از باقیات الصالحات شما قرار دهد.

آموزگاران و کارشناسان محترم، والدین گرامی و دانش‌آموزان عزیز می‌توانند برای هرگونه اظهار نظر و ارائه‌ی پیشنهاد در اصلاح و تکمیل برنامه‌ی درسی و کتاب‌های آموزش قرآن از طریق رمزیننه سریع پاسخ نظرسنجی کتاب درسی ارسال نمایند. پیشاپیش از همکاری و تلاش همه‌ی عزیزان سپاسگزار می‌شود.

نظرسنجی کتاب درسی

فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى ٩

یادآوری کن، که یادآوری مفید است.
سوره‌ی اعلیٰ

یادآوری

دانش آموزان عزیز! ورود شما را به کلاس ششم دبستان تبریک می‌گوییم. امیدواریم در سال جدید تحصیلی نیز با توکل بر خدا و با تلاش بیشتر، قرآن کریم را بهتر بیاموزید. سعی کنید هر روز تعدادی از آیات قرآن را بخوانید تا به تدریج با آن انس بگیرید. در این جلسه برای یادآوری آموخته‌های قبلی، تمرین‌های زیر را انجام دهید.

تمرین اول: سوره‌ها، پیام‌ها و احادیثی را که در تابستان آموخته‌ای، برای هم‌کلاسی‌های خود بخوانید.

تمرین دوم: با دقت در **حروف ناخوانا**، این جمله‌های قرآنی را بخوانید.

- «ی» زیر الف کوچک (ی)

۱- وَ أَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى
۲- أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ

- «ی» بعد از تنوین فتنحه (ـِ ی)

۱- يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا
۲- قَالُوا سَمِعْنَا فَتَىٰ يَذُكُرُهُمْ

- «الف» بعد از واو آخر (وا)

۱- وَ لِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِمَّا عَمِلُوا
۲- وَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را با دقت در **حروف ناخوانای زیر همزه** بخوانید.

- «و» پایه‌ی همزه (وُ)

۱- رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا
۲- الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ
۳- إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ
۴- وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَنْ يَشَاءُ

- «ی» پایه‌ی همزه (ئ)

۱- وَ هَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا
۲- وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ
۳- وَ مَا يُبْدِيهِ الْبَاطِلُ وَ مَا يُعِيدُ
۴- هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

تمرین چهارم: آیه‌ی ۲۰ سوره‌ی مُزَّمِّل را با رعایت علائم وقف (ج، ز، ط، م) بخوانید و اتصالات آن را مانند نمونه با فلش (↔) نشان دهید.

سوره‌ی مُزَّمِّل

۱ اِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ اَدْنٰى مِنْ ثُلُثِي الْاَيْلِ

۲ وَنِصْفِهِ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ

۳ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ اَنْ لَنْ تُحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ

۴ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ اَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْضٰى

۵ وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْاَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ

۶ وَآخَرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ

۷ وَاقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَآتُوا الزَّكٰوةَ وَاَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

۸ وَمَا تُقَدِّمُوا لِاَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا

۹ وَاعْظَمَ اَجْرًا وَاَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ اِنَّ اللَّهَ غَفُوْرٌ رَحِيْمٌ ﴿۲۰﴾

در خانه، سوره‌ی مُزَّمِّل را از روی قرآن کامل* پیدا کن و آخرین آیه‌ی آن را بخوان.

خانه‌ی نورانی

* در آخر هر قرآن کامل، فهرست سوره‌های قرآن آمده است. برای یافتن هر سوره می‌توانید از این فهرست استفاده کنید.

دانش‌آموزان عزیز! برای آشنایی بیشتر شما با قرآن کریم، برخی از آیات کتاب درسی ترجمه شده است. این ترجمه‌ها شما را با فهم تدریجی قرآن کریم آشنا می‌کند. به یاد داشته باشید نیازی به حفظ ترجمه‌ی این آیات نیست.

خواندن قرآن | صفحه‌ی ۱۷۷ قرآن کامل |

«نماز در قرآن»

در سال‌های قبل با برخی از آیات قرآن درباره‌ی اهمیت و جایگاه نماز آشنا شده‌اید؛ در آیات ۱ تا ۴ سوره‌ی انفال نیز به این موضوع اشاره شده است. این آیات را بخوانید و به ترجمه‌ی آنها توجه کنید.

سوره‌ی انفال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ

۱ | (ای پیامبر) درباره‌ی اموال عمومی از تو می‌پرسند. | بگو این اموال، متعلق به خدا و پیامبر است

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ

۲ | پس خدا را در نظر بگیرید | و اختلافات خود را اصلاح کنید | و از خدا و پیامبرش اطاعت کنید

إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۗ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ

۳ | اگر ایمان دارید. | آری، مؤمنان واقعی | کسانی هستند که اگر یاد خدا شود،

وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا

۴ | دل‌هایشان می‌لرزد | و اگر آیات خدا برایشان خوانده شود | ایمانشان را می‌افزاید

وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۗ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ

۵ | و فقط بر پروردگارشان توکل می‌کنند | همان کسانی که نماز را به پا می‌دارند

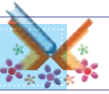
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

۶ | و از نعمت‌هایی که به آنان داده‌ایم، می‌بخشند. | این اشخاص، مؤمنان حقیقی هستند

لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۷ | آنان در نزد پروردگارشان، مقام بالایی دارند | و از آمرزش | و روزی ارزشمندی برخوردارند.

آیه‌ی دوم سوره‌ی انفال را جمله به جمله همراه با ترجمه از حفظ بخوانید.

کاردرکلاس

دانش آموزان عزیز! تمرین‌های «کار در کلاس» را به کمک هم کلاسی‌های خود و با استفاده از ترجمه‌های آیات درس و دانسته‌های قبلی خود انجام دهید. در صورت نیاز می‌توانید به فهرست کلمه‌های پایان کتاب نیز مراجعه کنید.

تمرین اول: معنای این کلمه‌های قرآنی را روبه‌روی آنها بنویسید.

مُؤْمِنُونَ : ...   قُلُوبٌ : ...   صَلَاةٌ : ...   رِزْقٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- يُقِيمُونَ : انفاق می‌کنند   برپا می‌دارند

۲- يُنْفِقُونَ : انفاق می‌کنند   برپا می‌دارند

تمرین سوم: آیه‌ی ۳ سوره‌ی بقره را بخوانید و ترجمه‌ی آن را کامل کنید.

۱- الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ

... ایمان می‌آورند به ... و ... را

۲- وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۳

و از آنچه به آنها روزی دادیم، ...

آیات نماز در قرآن را بخوان و درباره‌ی آیه‌ی ۳ با خانواده‌ی خود گفت و گو کن.

خندنی نوری

سوره نساء

۱ فَاِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلٰوةَ فَادْكُرُوا اللّٰهَ قِيَامًا وَّ قُعُوْدًا

۲ وَّ عَلٰی جُنُوْبِكُمْ فَاِذَا اَطْمَأْنَنْتُمْ فَاَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ

۳ اِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلٰی الْمُؤْمِنِيْنَ كِتٰبًا مَّوْقُوْتًا ﴿۱۰۴﴾

۴ وَلَا تَهِنُوْا فِيْۤ اَبْتِغَاءِ الْقَوْمِ ۚ اِنْ تَكُوْنُوْا تٰلَمُوْنَ

۵ فَاِنَّهُمْ يٰۤاَلْمُوْنَ كَمَا تٰلَمُوْنَ وَتَرْجُوْنَ مِنَ اللّٰهِ

۶ مَا لَا يَرْجُوْنَ ۗ وَكَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا ﴿۱۰۵﴾

۷ اِنَّا اَنْزَلْنَا اِلَيْكَ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ

۸ بِمَا اَرٰنَكَ اللّٰهُ ۗ وَلَا تَكُنْ لِلْخٰئِنِيْنَ خَصِيْمًا ﴿۱۰۶﴾

آیات این صفحه را به صورت جمله به جمله همراه با قرائت الگو (رمزینہ سریع پاسخ) بخوان.

خاندان نورانی

پیام قرآنی

إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا ۱۰۳

قطعا نماز برای مؤمنان حکمی واجب است که در زمان‌های معین انجام می‌شود.

سوره‌ی نساء

به کمک تصویر با دوستان خود درباره‌ی اهمیت خواندن نماز و وقت آن گفت‌وگو کنید.

فعالیت ۱- این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

فعالیت ۲- آیه‌ی ۱۰۳ سوره‌ی نساء را بخوان و بگو کلمه‌ی «صَلَاةَ» چند بار در این آیه آمده است؟

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

انس با قرآن کریم (استان تهران، شهری، حرم امام خمینی)

وقت نماز

یک نکته
از هزاران

وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا
و با حمد و ستایش، پروردگارت را قبل از طلوع و غروب خورشید

وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ
و در برخی از ساعات شب و روز نیز خدا را تسبیح کن

لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ۱۳
تا راضی و خشنود گردی.

سوره ی طه

فعالیت: آیات ۱ تا ۹ سوره ی مطففین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

در ادامه ی آیات درس، آیات ۱۰۶ تا ۱۱۳ سوره ی نساء را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

سوره بقره

۱ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ

| نیکی فقط این نیست که روی خود را بچرخانید | به سمت مشرق | و مغرب

۲ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ

| ولی نیکوکار کسی است که ایمان دارد به خدا | و روز قیامت | و ملائکه

۳ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ

| و کتاب آسمانی | و پیامبران | و مالی را که دوستش دارد، می‌بخشد | به نزدیکان

۴ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ

| و یتیمان | و بینوایان | و در راه ماندگان | و درخواست‌کنندگان | و برای آزادی بندگان

۵ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ

| و نماز را برپا می‌دارد | و زکات می‌دهد | و کسانی که به پیمانشان وفا می‌کنند،

۶ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ

| وقتی عهد می‌کنند | و اشخاص شکیبیا در هنگام سختی‌ها | و فقر | و هنگام جنگ

۷ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

| آنها کسانی هستند که صداقت دارند | و آنها هستند که واقعاً تقوا دارند.

قراوت آیات درس را با استفاده از رمزینه سریع پاسخ گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خاندان نورانی

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردکلاس

تمرین اول : معنای کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

بَرَّ : ... عَهْدَ : ...

تمرین دوم : معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- أَقَامَ : داده است برپا می‌دارد

۲- آتَ : می‌دهد برپا داشته است

تمرین سوم : جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- وَ أَقَامَ الصَّلَاةَ وَ آتَى الزَّكَاةَ

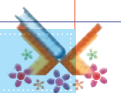
و ... .. را و ... زکات را

۲- وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا ﴿١٧٧﴾

و وفاکنندگان به ... شان آن‌گاه که پیمان بندند.

سوره‌ی بقره

حفظ قرآن

سطر دوم از تمرین سوم را از حفظ بخوانید.

جمله‌های قرآنی این جلسه را همراه با قرائت الگو (رمزیننه سریع پاسخ) بخوان و بگو کدام یک از این جمله‌ها با پیام قرآنی درس اول ارتباط دارد.

خاندان ایرانی

سوره حُجُرَات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدَمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ

وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ

بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ

وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ

عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ

لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾

١
٢
٣
٤
٥
٦
٧
٨

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ﴿١﴾

(ای پیامبر،) قطعاً ما پیروزی چشمگیر و بزرگی نصیب تو کردیم.

فَتْح: پیروزی

سوره ی فتح

با توجه به این دو تصویر درباره ی یاری رساندن خداوند به رزمندگان اسلام، گفت و گو کنید.

آزاد سازی خرمشهر

فتح مکه

فعالیت: این پیام قرآنی را از حفظ بخوانید.

برای پیروزی بر دشمنان، چه کارهایی را باید انجام دهیم؟ در این مورد با اعضای خانواده ی خود صحبت کن.

انس با قرآن در جبهه

شهید غلامحسین تازه عصاره، استان خوزستان، شهر مقاوم دزفول

خواندن
از روی قرآن کامل

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

حتی یک وجب خاک

یک نکته
از هزاران

صدام با تحریک و حمایت دشمنان انقلاب اسلامی با همه ی قوای خود در ۳۱ شهریورماه ۱۳۵۹ به ایران حمله کرد. این جنگ تحمیلی هشت سال به طول انجامید. در این مدت، رزمندگان جان برکف ایران بیش از ۱۰۰ عملیات بزرگ را علیه دشمن متجاوز، برنامه ریزی و اجرا کردند. در چند سده ی اخیر، این تنها جنگی بود که دشمن نتوانست حتی یک وجب از خاک ایران عزیزمان را به چنگ آورد. در حماسه ی دفاع مقدّس، نام عملیات های زیر، برگرفته از آیات قرآن یا نام برخی از سوره های قرآن کریم بود.

ردیف	نام عملیات	تاریخ	توضیحات
۱	نصر (۱ تا ۷)	دی ۵۹ تا مرداد ۶۶	۷ عملیات به نام سوره ی نصر
۲	فتح (۱ تا ۹)	خرداد ۶۰ تا مرداد ۶۶	۹ عملیات به نام سوره ی فتح
۳	لا اله الا الله، محمد رسول الله	آذر ۶۰	ابتدای آیه ی ۲۹ سوره ی فتح
۴	مطلع الفجر	آذر ۶۰	از آیه ی آخر سوره ی قدر
۵	فتح المبین	نوروز ۶۱	آخر آیه ی ۱ سوره ی فتح
۶	والفجر (۱ تا ۱۰)	فروردین ۶۲ تا اسفند ۶۶	۱۰ عملیات به نام سوره ی فجر
۷	رمضان	تیر ۶۱	ابتدای آیه ی ۱۸۵ سوره ی بقره
۸	بدر	اسفند ۶۳	از آیه ی ۱۲۳ سوره ی آل عمران
۹	انصار	مهر ۶۵	از آیه ی ۱۴ سوره ی صف
۱۰	مرصاد	مرداد ۶۷	از آیه ی ۱۴ سوره ی فجر

فعالیت: آیات ۱۰ تا ۱۷ سوره ی مطفّفين را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

در ادامه ی آیات درس، از آیه ی ۱۶ تا ۲۳ سوره ی فتح را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

خانه ی نورانی

سوره حُجرات

۱ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ

مؤمنان با هم برادرند | پس بین دو برادر خود، صلح و آشتی برقرار کنید

۲ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۱۰﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

و خدا را در نظر بگیرید | تا مورد رحمت او قرار بگیرید. | ای کسانی که ایمان آورده‌اید

۳ لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ

مبادا گروهی، گروه دیگر را مسخره کند | چه بسا آن گروه دیگر، بهتر از مسخره کنندگان باشند

۴ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ

و زنان هم یکدیگر را مسخره نکنند | شاید آنها که مسخره می‌شوند، بهتر از مسخره کنندگان باشند

۵ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ

و از یکدیگر عیب‌جویی نکنید | و همدیگر را با لقب‌های زشت صدا نزنید

۶ بِئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ

چقدر زشت است، گناه و نافرمانی | بعد از ایمان. | و کسانی که توبه نکنند،

۷ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿۱۱﴾

واقعاً ستمکار هستند.

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن، جمله به جمله بخوانی
و به ترجمه‌ی آن توجه کن.

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین اول : معنای کلمه ها را روبه روی آنها بنویسید.

مُؤْمِنُونَ : ...   الَّذِينَ : ...   قَوْمٌ : ...   خَيْرٌ : ...

تمرین دوم : معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- اتَّقُوا : توقّف کنید   تقوا پیشه کنید
- ۲- يَا أَيُّهَا : ای   کسانی که
- ۳- نِسَاءٌ : زنان   مردان

تمرین سوم : جمله های قرآنی را بخوانید و ترجمه ی آنها را کامل کنید.

سوره ی توبه، آیه ی ۷۳

۱- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ

ای ... جهاد کن با ... و ...

سوره ی بقره

۲- وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و ... خدا را ... و بدانید که ... به آنچه عمل می کنید ... است.

۳- يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِرِزْوَانِكِ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ

... پیامبر ... به همسران و دختران و ... مؤمنان

سوره ی احزاب، آیه ی ۵۹

يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جِلْبَابِهِنَّ

که با چادر یا پوشش بلند، خود را بپوشانند.

آیات این جلسه را با توجه به معنا، بخوان.

از هم عیب جویی نکنید؛

و لَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ

و یکدیگر را با لقب ناپسند صدا نزنید.

و لَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ

سوره ی حُجرات، آیه ی ...

به کمک شعر و تصویر با دوستان خود درباره ی پیام قرآنی گفت و گو کنید.

که تو مسکین چقدر بد بویی

سیریک روز طغنه زد به پیاز

زان ره، از خلق عیب می جویی

گفت از عیب خویش بی خبری

تو هم از ساکنان این کوئی

خوشتن بی سبب بزرگ مکن

اول آن به، که عیب خود گویی

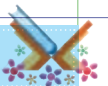
در خود، آن به، که نیک تر نگری

پروین اعتصامی

پیام قرآنی این صفحه را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

با کسانی که از دیگران عیب جویی می کنند و به آنها لقب ناپسند می دهند، خوب است چگونه رفتار کنیم؟

سوره ی حُجرات

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ

إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ

بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُّبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا

فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ

وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ

عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

انس با قرآن کریم در استان فارس، شهرستان داراب

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

مؤمنان برادرند

یک نکته
از هزاران

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

مؤمنان برادران یکدیگرند

سوره‌ی حجرات، آیه‌ی ۱۰

حج، نماد برادری و وحدت مسلمانان جهان

امام علی علیه السلام: با همه‌ی مردم مهربان باش،

زیرا آنها یا برادران دینی تو هستند، یا انسان‌هایی هستند که در آفرینش با تو یکسان‌اند.^۱

فعالیت: آیات ۱ تا ۱۷ سوره‌ی مطففین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

۱- صفحه‌ی دوم سوره‌ی حُجُرَات را از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

۲- پیام یک نکته از هزاران این صفحه را از حفظ بخوان.

خانمی نورانی

۱- کتاب نهج البلاغه، عهدنامه‌ی امام علی علیه السلام به مالک اشتر (نامه‌ی ۵۳)

سوره حُجرات

۱ | إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا

| مؤمنان واقعی، | کسانی هستند که به خدا و پیامبرش ایمان آوردند | و دیگر شک نکردند |

۲ | وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ

| و جهاد نمودند با اموالشان | و جان هایشان | در راه خدا. | آنها هستند، |

۳ | هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتَعْلَمُونَ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ

| که واقعاً راستگویند. | بگو: آیا می‌خواهید خدا را از دین خود باخبر کنید | با اینکه خدا می‌داند |

۴ | مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾

| هر چه را در آسمان‌هاست | و هر چه را در زمین است | و خداوند به هر چیزی داناست |

۵ | يُمْنُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ

| بر تو منت می‌گذارند | که اسلام آورده‌اند | بگو: به خاطر اسلام آوردن خود بر من منت نگذارید، |

۶ | بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَيْكُمْ لِلْإِيمَانِ

| بلکه خدا بر شما منت می‌گذارد | که به راه ایمان هدایت‌تان کرده است |

۷ | إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ

| البته اگر (در ادعای خود) راستگو هستید | به راستی خدا می‌داند، مسائل پنهان آسمان‌ها، |

۸ | وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

| و زمین را | و خداوند به کارهایی که انجام می‌دهید بیناست. |

قرائت آیات درس را گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردکلاس

تمرین اول: معنای کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

غَيْبٌ : ...   بَصِيرٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- اِنَّ : قطعاً   شاید

۲- يَعْلَمُ : می‌داند   می‌دانی

۳- تَعْمَلُونَ : عمل کردید   عمل می‌کنید

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضِ

... خدا ... و ...

سوره‌ی حجرات

۲- وَاللّٰهُ بَصِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۸﴾

و ... به آنچه ... است.

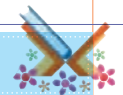
سوره‌ی نحل

۳- اِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۷۴﴾

... و شما نمی‌دانید.

یکی از جمله‌های این صفحه را از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

با توجه به آیه‌ی ۱۵ سوره‌ی حجرات، مؤمنان چه ویژگی‌هایی دارند؟

خاندان نورانی

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ

بهترین شما نزد خدا، با تقواترین شماست.

سوره ی حُجرات، آیه ی ۱۳

با هم فکری اعضای گروه خود، چند صفت دیگر افراد با تقوا را در جاهای خالی بنویسید.

قرآن خواندن	امانت داری	...	خوش اخلاقی
...	<h2>ان اکرم عند الله اتقاکم</h2>		...
پاکیزگی			پرهیز از اسراف
...			...
سلام کردن	...	غیبت نکردن	...

فعالیت قرآنی ۱- پیام قرآنی را طبق نمونه ی بالا اِعراب گذاری کنید.

فعالیت قرآنی ۲- این پیام قرآنی را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

درباره ی برترین صفت انسان در نزد خدا با خانواده ی خود گفت و گو کن.

سوره ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ ﴿١﴾ بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ

فَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٢﴾ أءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا

ذٰلِكَ رَجَعٌ بَعِيدٌ ﴿٣﴾ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْاَرْضُ مِنْهُمْ

وَعِنْدَنَا كِتٰبٌ حَفِیْظٌ ﴿٤﴾ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ

لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِیْجٍ ﴿٥﴾ أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ

فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ ﴿٦﴾

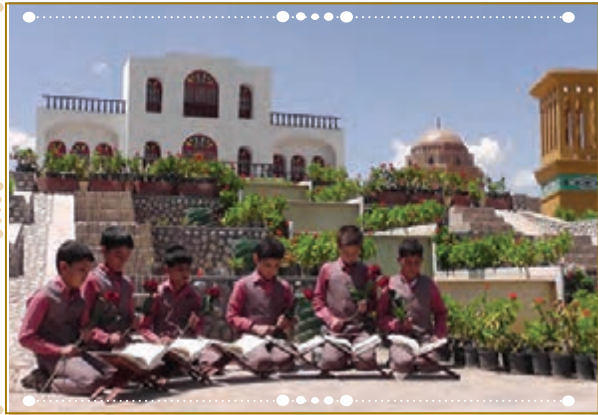
وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَواسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا

مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِیْجٍ ﴿٧﴾ تَبْصِرَةٌ وَذِكْرٌ لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِیبٍ ﴿٨﴾

خواندن
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در استان کرمان

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می‌خوانند. آن گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

ملاک برتری

یک نکته
از هزاران

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ

وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ

قطعاً بهترین شما در نزد خدا، باتقواترین شماست؛

آری خدا، دانای آگاه است.

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ۱۳

سوره‌ی حجرات

فعالیت : آیات ۱۸ تا ۲۸ سوره‌ی مطفین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

ادامه‌ی آیات درس را تا آیه‌ی ۳۵ سوره‌ی «ق» از روی قرآنی که در خانه دارید، بخوان.

خاندانی نورانی

سوره ی ذاریات

۱ **إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝۱۵** آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ ۚ

| اشخاص باتقوا، در باغ‌ها و کنار چشمه‌ها هستند. | آنها پذیرای نعمت‌های پروردگارشان هستند |

۲ **إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ۝۱۶** كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ

| زیرا قبل از این، (در دنیا) نیکوکار بودند. | آنها اندکی از شب را

۳ **مَا يَهْجَعُونَ ۝۱۷** وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۝۱۸

| می‌خوابیدند. | و در سحرگاهان، از خداوند آمرزش می‌خواستند.

۴ **وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۝۱۹** وَفِي الْأَرْضِ

| و در اموالشان، سهم مشخصی برای نیازمندان و محرومان وجود داشت. | و همچنین در زمین

۵ **آيَاتٍ لِّلْمُوقِنِينَ ۝۲۰** وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ۝۲۱

| نشانه‌هایی برای اهل یقین هست. | و در وجودتان نیز همین‌طور | آیا نمی‌بینید؟

۶ **وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوْعَدُونَ ۝۲۲** فَوَرَبَّ السَّمَاءِ

| و روزی شما در آسمان است | و نیز آنچه وعده داده شده‌اید | پس قسم به پروردگار آسمان

۷ **وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لِحَقٌّ مِّثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ ۝۲۳**

| و زمین | که این، حق است | همان‌طور که (هنگام گفتگو، یقین دارید که) سخن می‌گویید.

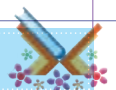
قرائت آیات درس را از رمزینه سریع پاسخ گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خاندانی نورانی

آیه ۱۹ سوره ی ذاریات را از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردرکلاس

تمرین اول: معنای کلمه ها را روبه روی آنها بنویسید.

جَنَّاتٍ : ... رَبِّ : ... مُحْسِنِينَ : ... لَيْلٍ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- مُتَّقِينَ :	☐ افراد با تقوا	☐ افراد با ایمان
۲- عُيُون :	☐ بهشت ها	☐ چشمه ها
۳- آیات :	☐ آیه ها، نشانه ها	☐ آیه، نشانه
۴- ناس :	☐ آتش	☐ مردم

تمرین سوم: این جمله های قرآنی را بخوانید و ترجمه ی آنها را کامل کنید.

سوره ی مُرْسَلَات

۱- إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾

... در سایه ی درختان و کنار ... هستند.

سوره ی آل عمران

۲- هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾

این (قرآن) پیام روشن برای ... و ... و پند و اندرز برای ... است.

سوره ی بقره

۳- كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾

این چنین خداوند بیان می کند ... خود را برای ... ، تا آنها تقوا پیشه کنند.

جمله های قرآنی صفحه ی قبل را با توجه به معنای آنها بخوان.

خاندان نورانی

فِرِّوَا اِلٰی اللّٰهِ

پس به سوی خدا بشتابید.

سوره ذاریات، آیه ۵۰

به کمک تصویر و گفت و گو با دوستان خود، بگویید این پیام با کدام یک از پیام‌های قرآنی درس‌های قبل ارتباط دارد؟

فعالیت : این پیام قرآنی را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

پیام قرآنی را در آیات صفحه‌ی بعد پیدا کن و درباره‌ی مصادیق آن با اعضای خانواده‌ی خود گفت‌وگو کن.

سوره ی ذاریات

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾ وَالْأَرْضَ

فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمُهَدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا

زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾ فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ

إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾ وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ

إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥١﴾ كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ

مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ ﴿٥٢﴾ أَتَوَاصَوْا بِهِ

بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٌ ﴿٥٤﴾

انس با قرآن کریم در استان سیستان و بلوچستان

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

گسترش آسمان

یک نکته
از هزاران

وَ السَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمَوْسِعُونَ ﴿٤٧﴾
و آسمان را با قدرت بنا کردیم و آن را گسترش می دهیم.

سوره ذاریات

ژرژ گاموف - دانشمند روسی - در کتاب «آفرینش جهان» می گوید :

فضای جهان که از میلیاردها کهکشان تشکیل یافته در حال انبساط و گسترش است.

فعالیت : آیات ۲۹ تا ۳۶ سوره مطفین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

ادامه‌ی آیات درس را تا آیه‌ی ۶۰ سوره ذاریات از روی قرآنی که در خانه دارید، به صورت جمله به جمله بخوان.

خاندان نورانی

یادآوری ۱

فعالیت ۱: این دانش آموز رزمنده می خواهد پس از شکست دشمن متجاوز، پرچم اسلام را به اهتزاز درآورد، او را در این پیروزی یاری کنید.

فعالیت ۲: با دقت در شکل همزه و ناخوانا بودن پایه ی آن، کلمه ها و جمله های قرآنی زیر را بخوانید.

هُؤْلَاءِ	يَبْدَأُ	ءَ اَنْتَ	لُؤْلُؤًا
شَنَانٌ	فُؤَادٌ	نَبِيٌّ	تَأْوِيلٌ

۱- رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا

۲- حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُوهُ.

فعالیت ۳: این حدیث شریف، کدام پیام قرآنی را به یاد شما می آورد؟ در این باره با دوستان خود گفت و گو کنید.

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله : **أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ حِفْظُ اللِّسَانِ**

بهترین کارها در نزد خداوند، نگهداری زبان است.

فعالیت ۴: ذکر تَشَهَّد نماز را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

گواهی می‌دهم که ... جز ...

۲- وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ

او یکتاست و نیست ... برای او.

۳- وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

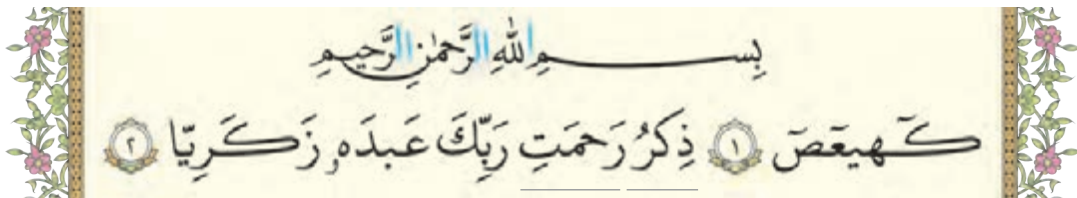
و گواهی می‌دهم که ... بنده‌ی او و ... اوست.

۴- اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

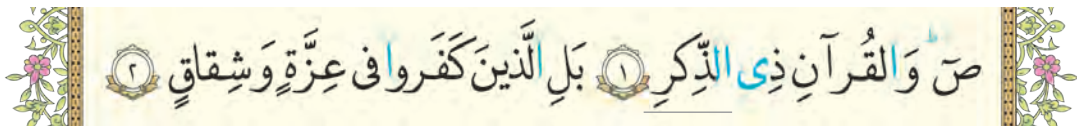
بارها! درود فرست ... محمد و ... محمد

فعالیت ۵: این آیات قرآنی را با دقت در حروف مقطعه بخوانید و با توجه به علامت‌های وقف (م، ط، ج، ز) و آخر آیات، وقف کنید.

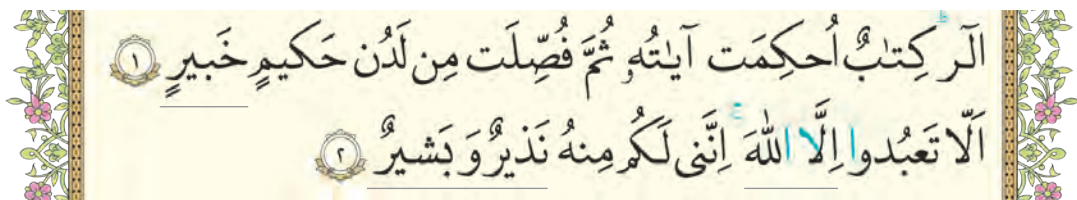
سوره‌ی مریم

سوره‌ی صاد

سوره‌ی هود

سوره ذاریات

وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

| و تذکر بده | زیرا نصیحت و تذکر، برای مؤمنان سودمند است.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

| و من جنّ و انس را نیافریدم | مگر برای اینکه مرا بپرستند.

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا ﴿٥٧﴾

| من هرگز از آنان، رزق و روزی نمی‌خواهم | و نمی‌خواهم که به من غذا بدهند.

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾ فَإِنَّ لِلَّذِينَ

| خدا به مخلوقاتش روزی می‌دهد | و او قوی و پابرجاست. | قطعاً برای کسانی که

ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥٩﴾

| ستم کردند، عذابی است | مثل عذاب ستمگران پیشین؛ | پس نباید برای عذاب عجله کنند.

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

| پس وای بر کافران | به خاطر روز قیامت که به آنان وعده داده می‌شود.

قرائت آیات درس را گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خانم زورانی

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردرکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه ها را روبه روی آنها بنویسید.

رِزْقٌ : ...   اِنْسٌ : ...   قُوَّةٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- ذِکْرِيْ : تَذَكُّرٌ   تَذَكُّرٌ بَدَه

۲- هُوَ : صَاحِبٌ   اَوْ

۳- ذُو : صَاحِبٌ   اَوْ

تمرین سوم: این جمله های قرآنی را بخوانید و ترجمه ی آنها را کامل کنید.

۱- وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٥٥﴾

و ... .. بخشش و لطف ... است.

سوره ی بقره

۲- اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَرَحْمَةً وَّ ذِكْرًا لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُوْنَ ﴿٥١﴾

... در این (قرآن) رحمت و ... برای ... ی است که ایمان می آورند.

سوره ی عنکبوت

آیات جلسه ی قبل را با توجه به معنای آنها یک بار بخوان و سعی کن آیه ی ۵۵ یا

۵۶ را از حفظ بخوانی.

خندای نورانی

كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِيْنٌ ۚ

هر شخصی، به نتیجه‌ی عمل خود می‌رسد.

سوره‌ی طور

به بزرگترهای خویش نذر وی

فعالیت: این پیام قرآنی را در آیات صفحه‌ی بعد پیدا کنید و آن را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

برای موفقیت خود، یک برنامه‌ی هفتگی مناسب بنویس و به کلاس بیاور.

خانمی نرانی

سوره طور

۱ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فُكِهينَ

۲ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَّاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿١٨﴾

۳ كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾

۴ مُتَّكِنِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ

۵ ﴿٢٠﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ

۶ الْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ

۷ كُلُّ امْرِيٍّ بِمَا كَسَبَ رَهينَ ﴿٢١﴾

خواندن
از روی قرآن کامل

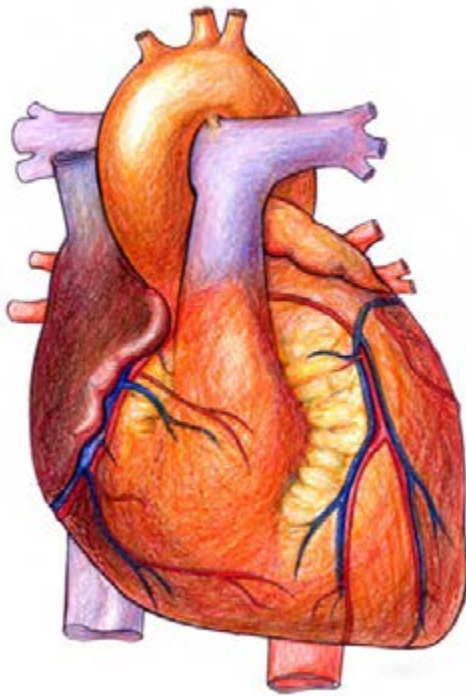

انس با قرآن کریم در استان چهارمحال و بختیاری

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

همیشه در تپش

یک نکته از
هزاران

قلب، تلمبه ای عضلانی است که در سینه قرار دارد و پیوسته خون را به سراسر بدن می فرستد. قلب در یک شبانه روز حدود ۱۰۰ هزار بار می زند. خدای بزرگ و مهربان این قلب کوچک را آن چنان دقیق و کامل آفریده است که بتواند این کار سنگین را طی ده ها سال از عمر یک انسان انجام دهد.

وَفِي أَنفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾

و آیا در وجود خودتان دقت نمی کنید؟

سوره ذاریات

فعالیت: آیات ۱۸ تا ۳۶ سوره مطفین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

ادامه آیات درس را تا پایان سوره ی طور از روی قرآن بخوان.

عادی نورانی

سوره ی الرَّحْمٰنِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

به نام خداوند بخشنده ی مهربان

الرَّحْمٰنُ ۱ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ۲ خَلَقَ الْاِنْسَانَ ۳

خدا ی بخشنده؛ | قرآن را یاد داد؛ | انسان را آفرید؛

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۴ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۵

به او بیان صحیح را آموخت. | خورشید و ماه، با حسابی منظم و دقیق، در حرکت هستند.

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ۶ وَالسَّمَاءُ رَفَعَهَا ۷

و گیاهان بی ساقه و ساقه دار، (به روش خود) سجده می کنند. | و خدا آسمان را برافراشت

وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ۸ اَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ۹

و وسیله ی سنجش و ترازو را پدید آورد. | و فرمان داد که در وزن کردن، تجاوز نکنید.

وَأَقِمْوَالْوِزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ۱۰

و عادلانه وزن کنید، | و هنگام وزن کردن، کم فروشی نکنید.

وَالْاَرْضَ وَضَعَهَا لِالْاِنَامِ ۱۱ فِيهَا فَاكِهَةٌ ۱۲ وَالتَّخْلُ

و خدا زمین را برای زندگی مخلوقات قرار داد. | در زمین، میوه وجود دارد | و درختان خرما

ذَاتُ الْاَكْمَامِ ۱۱ وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ۱۲

که شکوفه دارند. | و انواع دانه های خوراکی که دارای برگ است و گیاهان خوشبو.

فَبَايَ الْاٰءِ رَبِّكُمْ تُكذِّبَانِ ۱۳

| پس ای دو گروه جن و انس، کدام یک از نعمت های پروردگارتان را می توانید انکار کنید؟ |

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

شَمْسٌ : ...   قَمَرٌ : ...   سَمَاءٌ : ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

- ۱- شَجَرٌ، شَجَرَةٌ ○   ○ ترازو
- ۲- میزان ○   ○ آفرید
- ۳- خَلَقَ ○   ○ درخت

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی نور، آیه‌ی ۳۵

۱- مِنْ شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ

از ... ..

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۱۵۲

۲- وَ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ

و تمام و کامل، پیمانه و ... را به عدالت پر کنید.

معنای کلمه‌های زیر را بنویس، اینها همه نام‌ها و صفات خداوند است.

رَبٌّ :   رَحْمَنٌ :   عَلِيمٌ :

سَمِيعٌ :   بَصِيرٌ :   رَزَّاقٌ :

خَلَقَ الْإِنْسَانَ ۳ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ۴

(خدا) انسان را آفرید و به او سخن گفتن را تعلیم داد.

سورهی الرَّحْمَنِ

با کمک تصویر با دوستان خود، درباره‌ی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

فعالیت: این پیام قرآنی را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

آیات صفحه‌ی بعد را یک بار همراه با قرائت الگو بخوان.

خنده‌ی زبانی

سوره‌ی الرَّحْمَنِ

۱ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ الْجَانَّ

۲ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

۳ رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

۴ تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾ مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا

۵ بَرْزَخٌ لايَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾

۶ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا

۷ تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ

۸ كَالْأَعْلَامِ ﴿٢٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾

آیات ۲۶ تا ۳۴ سوره‌ی الرَّحْمَنِ را همراه با قرائت الگو بخوان.

خانه‌ی نورانی

خواندن
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در استان خوزستان

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خوانند.

نظم در آفرینش

یک نکته از
هزاران

فعالیت: سوره ی مطففین را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

دو نمونه از موارد نظم در آفرینش را که برای تو جالب بوده است، بنویس.

سورهی الرَّحْمٰن

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَىٰ وَجْهَ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ

هرکه روی زمین است، از بین خواهد رفت. | و فقط پروردگارت باقی می ماند | که با عظمت

وَ الْاِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبِآيِ الْاٰءِ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ ﴿٢٨﴾

و ارجمند است. | پس کدام نعمت پروردگارتان را انکار می کنید؟

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾

هرکه در آسمان و زمین است، دست نیاز به سوی خدا دارد | خدا هر لحظه، در حال انجام کاری است.

فَبِآيِ الْاٰءِ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ

پس کدام نعمت پروردگارتان را انکار می کنید؟ | به زودی به حسابتان می رسمیم

اِيَّهَ الثَّقَلٰنِ ﴿٣١﴾ فَبِآيِ الْاٰءِ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ ﴿٣٢﴾

ای دو گروه جن و انس. | پس کدام نعمت پروردگارتان را انکار می کنید؟

يَمَعَشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنْ اِسْتَطَعْتُمْ اَنْ تَنْفُذُوْا

ای دو گروه جن و انس، | اگر می توانید | که عبور کنید

مِنْ اَقْطَارِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ فَاَنْفُذُوْا لَا تَنْفُذُوْنَ

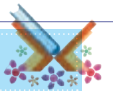
از مرزهای آسمانها و زمین | پس عبور کنید | ولی نمی توانید بگذرید

اِلَّا بِسُلْطٰنٍ ﴿٣٣﴾ فَبِآيِ الْاٰءِ رَبِّكُمْ تُكْذِبَانِ ﴿٣٤﴾

مگر با قدرتی بزرگ. | پس کدام نعمت پروردگارتان را انکار می کنید؟

آیات ۲۶ و ۲۷ سورهی الرَّحْمٰن را از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خانه ی زبانی

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

جَزَاءٌ : ...   إِحْسَانٌ : ...   إِسْمٌ : ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- هَلْ :   □ آیا   □ جز، مگر

۲- إِلَّا :   □ آیا   □ جز، مگر

۳- كُلٌّ :   □ هر، همه   □ چیز

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ

...   . چیز است.

۲- هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ

... هیچ ...   ... از ... هست؟!

۳- اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

الله، ... بی ...   ... ؛ که زنده و پاینده است.

سوره‌ی زمر، آیه‌ی ۶۲

سوره‌ی فاطر، آیه‌ی ۳

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵۵

این جمله‌های قرآنی را با توجه به معنا بخوان.

خاندانی نورانی

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

پس کدامین نعمت خدا را انکار می کنید؟!

سورهی الرَّحْمَن

به کمک هم گروهی خود، تعداد دفعات تکرار این پیام قرآنی را در سورهی الرَّحْمَن حساب کنید. به نظر شما چرا این آیه تکرار شده است؟

آیات صفحه‌ی بعد را همراه با قرائت الگو بخوان. آیا می‌توانی یک پیام قرآنی را در آن پیدا کرده و بخوانی؟

سوره‌ی واقعہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱ إذا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ۱ لَيْسَ لِيُوقِعَتِهَا كَاذِبَةٌ ۲

۳ خَافِضَةٌ رَافِعَةٌ ۲ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا ۴

۵ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا ۵ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًّا ۶

۷ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً ۷ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۸

۹ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ ۸ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۹

۱۰ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ ۹ وَالسُّبِقُونَ السُّبِقُونَ ۱۰

۱۱ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ ۱۱ فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ ۱۲

انس با قرآن کریم در استان گیلان

خواندن
از روی قرآن کامل

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید. سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می‌خوانند. آن گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

مردان پارسی

یک نکته
از هزاران

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
ای گروه جن و انس،

إِنِ اسْتَظَعْتُمْ أَن تَتَفَدُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
اگر می‌توانید از مرزهای آسمان‌ها و زمین بگذرید،

فَانْفُدُوا

پس بگذرید

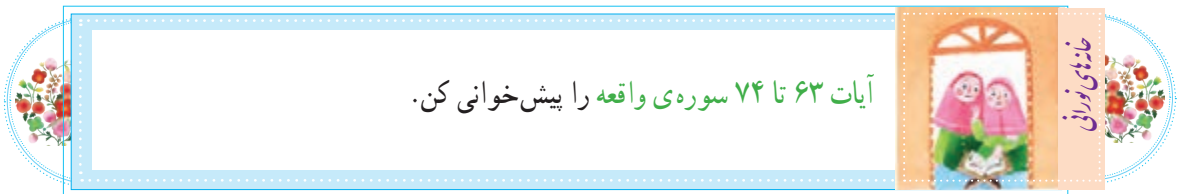
لَا تَتَفَدُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ۳۳

ولی نمی‌توانید مگر با قدرت و توانمندی.

سوره‌ی الزّحٰن

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله : دانش اگر در ثریا^۱ باشد،
مردانی از سرزمین پارس بر آن دست خواهند یافت.^۲

فعالیت: آیات ۱ تا ۱۴ سوره‌ی نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

آیات ۶۳ تا ۷۴ سوره‌ی واقعه را پیش‌خوانی کن.

خازنی نورانی

سوره ی واقعہ

۱ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ ﴿٦٣﴾ ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ

| آیا به آنچه می‌کارید، دقت کرده‌اید؟ | آیا شما آن را (از زمین) می‌رویانید،

۲ أَمْ نَحْنُ الزُّرْعُونَ ﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا

| یا ما می‌رویانیم؟ | اگر می‌خواستیم | حتماً آن را خشکیده می‌ساختیم

۳ فَظَلَّمْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ إِنَّا لَمُعْرَمُونَ ﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ

| و با تعجب درباره‌اش صحبت می‌کردید. | و می‌گفتید: «به راستی ما ضرر کرده‌ایم. | بلکه ما

۴ مُحْرَمُونَ ﴿٦٧﴾ أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

| به کلی محروم شده‌ایم. | آیا به آبی که می‌نوشید، دقت کرده‌اید؟

۵ ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ﴿٦٩﴾

| آیا شما آن را از ابر، پایین فرستاده‌اید | یا ما هستیم که پایین می‌فرستیم؟

۶ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ ﴿٧٠﴾

| اگر می‌خواستیم | آن را شور و تلخ می‌کردیم | پس چرا شکرگزاری نمی‌کنید؟

۷ أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾ ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا

| آیا به آتشی که روشن می‌کنید، دقت کرده‌اید؟ | آیا شما درختی را که می‌سوزد، پدید آورده‌اید

۸ أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً

| یا ما پدید آورده‌ایم؟ | ما آن را وسیله‌ای قرار دادیم برای تذکر شما

۹ وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ ﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾

| و استفاده‌ی مسافران صحرا. | بنابراین، نام پروردگار بزرگت را به پاکی یاد کن.

آیات ۱۳ تا ۶۲ سوره ی واقعہ را از روی قرآن جمله به جمله بخوان.

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردرکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

ماء: ... نار: ... شَجَرَة: ... عَظِيم: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- آ: نه، نیست آيا

۲- أَنْتُمْ: شما ما

۳- نَحْنُ: شما ما

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- أَ فَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ ... ﴿۸۲﴾

سوره‌ی نساء

پس ... تدبیر و اندیشه نمی‌کنید در ... !؟

۲- أَ أَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُوَأَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿۵۹﴾

سوره‌ی واقعه

... آن را خلق می‌کنید یا ... خالق (آن) هستیم؟

با توجه به جمله‌های قرآنی این جلسه، دو فایده از فواید «آب و آتش» را در زندگی انسان، بنویس.

خانه‌ی نورانی

لَا يَمْسُهُو إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ ۷۹

با وضو و پاکیزگی به قرآن دست می‌زنند.

سوره‌ی واقعه

درباره‌ی آداب تلاوت قرآن با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

فعالیت : پیام قرآنی درس را با صوت زیبا از حفظ بخوان.

پیام قرآنی این درس کدام یک از آداب خواندن قرآن را یادآوری می‌کند؟ دو مورد از این آداب را نام ببر.

خاندانی نورانی

سوره‌ی حدید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾ هُوَ الْأَوَّلُ

وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ

ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ

وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٥﴾

خواندن
از روی قرآن کامل

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

انس با قرآن کریم در استان هرمزگان

یک نکته
از هزاران

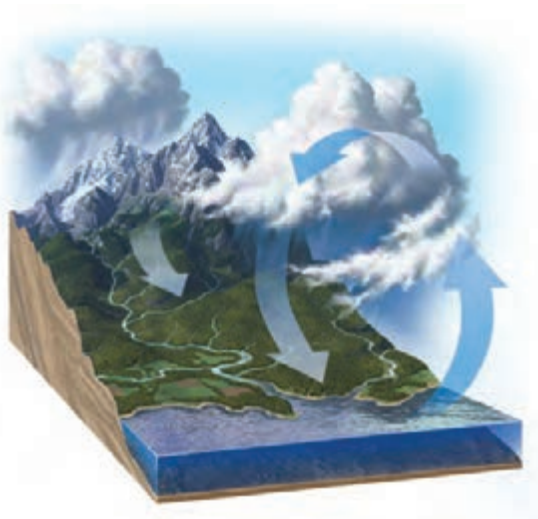

آب و آبادانی

أَفْرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾

آیا در آبی که هر روز می نوشید، دقت می کنید؟

سوره ی واقعه

فعالیت: آیات ۱۵ تا ۲۶ سوره ی نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

آیات ۶ تا ۹ سوره ی حدید را همراه با قرائت الگو بخوان.

خانمی نورانی

سوره ی حدید

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ

خدا شب را در روز داخل می‌کند | و روز را در شب داخل می‌کند | و او آگاه است،

بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٦﴾ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا

به اسرار درون سینه‌ها. | به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید، | و انفاق کنید از اموالی که

جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ ۚ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا

به شما امانت داده | زیرا کسانی از شما که ایمان بیاورند | و انفاق کنند

لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

پاداشی بزرگ خواهند داشت. | راستی، چرا شما به خدا ایمان نمی‌آورید؟

وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ

با اینکه پیامبر، دعوتتان می‌کند | تا به پروردگارتان ایمان بیاورید، | در حالی که از شما پیمان گرفته؛

إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ

البته اگر قبول داشته باشید. | خدا کسی است که بر بنده‌اش نازل می‌کند،

آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

آیاتی روشن را | تا شما را از تاریکی‌ها خارج کند و به نور برساند،

وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٩﴾

و قطعاً خداوند نسبت به شما دلسوز و مهربان است.

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کار در کلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را رو به روی آنها بنویسید.

بَشِّرَ: ... جَنَّاتٍ: ... سَبِيلٍ: ...

تمرین دوم: معنای صحیح را علامت بزنید.

۱- آمَنُوا: ایمان آورید ایمان آوردند

۲- اَنْفَقُوا: انفاق کردند انفاق کنید

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- وَ اَنْفَقُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ

و انفاق کنید در ... ..

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۹۵

۲- فَامِنُوا بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ وَ التَّوْرِ الَّذِي اَنْزَلْنَا

پس ایمان بیاورید ... .. و ... او و ... ی که نازل کردیم.

سوره‌ی تغابن، آیه‌ی ۸

۳- وَ بَشِّرِ الَّذِيْنَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ اَنَّ لَهُمْ جَنّٰتٍ

و بشارت ده به کسانی که ... .. و ... که برای آنها ... .. یی است.

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۲۵

صفحه‌ی اول قرآن در تابستان (سوره‌ی مطففین، آیات ۱ تا ۱۷) را پیش خوانی کن.

خانه‌ی نورانی

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ

و خدا با شماست هر جا که باشید.

سوره ی حدید، آیه ی ۴

به کمک تصویر با دوستان خود درباره ی این پیام قرآنی و شعر آن گفت و گو کنید.

و خدایی که در این نزدیکی است ؛
لای این شب بویا،
پای آن کج بلند،
روی آگاهی آب،
روی قانون گیاه .

سهراب سپهری

فعالیت : این پیام قرآنی را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

از پدر و مادر خود بخواهید یک خاطره درباره ی پیام قرآنی این درس برای شما
تعریف کنند.

خاطره ی نورانی

سوره‌ی حدید

۱ الْمِيَانِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ

۲ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ

۳ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ

۴ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾ اَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ

۵ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾

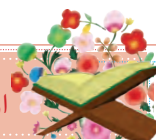
۶ إِنَّ الْمُصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

۷ يُضْعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

خواندین
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در استان قم (حرم حضرت معصومه سلام الله علیها)

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید. سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

تولدی دیگر

یک نکته از
هزاران

سوسوی چراغی از داخل یکی از اتاق‌ها توجّهش را جلب کرد. صاحب‌خانه هنوز بیدار بود و در دل شب قرآن می خواند. فضیله برای گذراندن وقت به گوشه‌ای خزید و پنهان شد تا کسی که قرآن می خواند، بخوابد تا او بتواند قصد خود را عملی کند. در آن سکوت شب، فقط صوت زیبای قرآن شنیده می شد و بر قلب او نفوذ می کرد. گرچه کارهای زشتش، او را به تدریج با اسلام بیگانه کرده بود، ولی در دلش به خدا و اسلام ایمان داشت. او با شنیدن آیات قرآن، به فکر عمیقی فرو رفت، گویا روزنه‌ای به سوی حقیقت برای او باز شده بود، بغض او ترکید و در تنهایی به حال خود گریست، اشک چون باران بر گونه‌های او جاری شد. جدّابیت و معنویت قرآن هر لحظه او را بیشتر تحت تأثیر قرار می داد، در این میان، آیه ۱۶ سوره حدید را شنید:

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ

آیا زمان آن نرسیده است که دل‌های مؤمنان به یاد خدا، خاشع گردد؟

سوره حدید، آیه ۱۶

فعالیت: آیات ۱ تا ۲۶ سوره نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

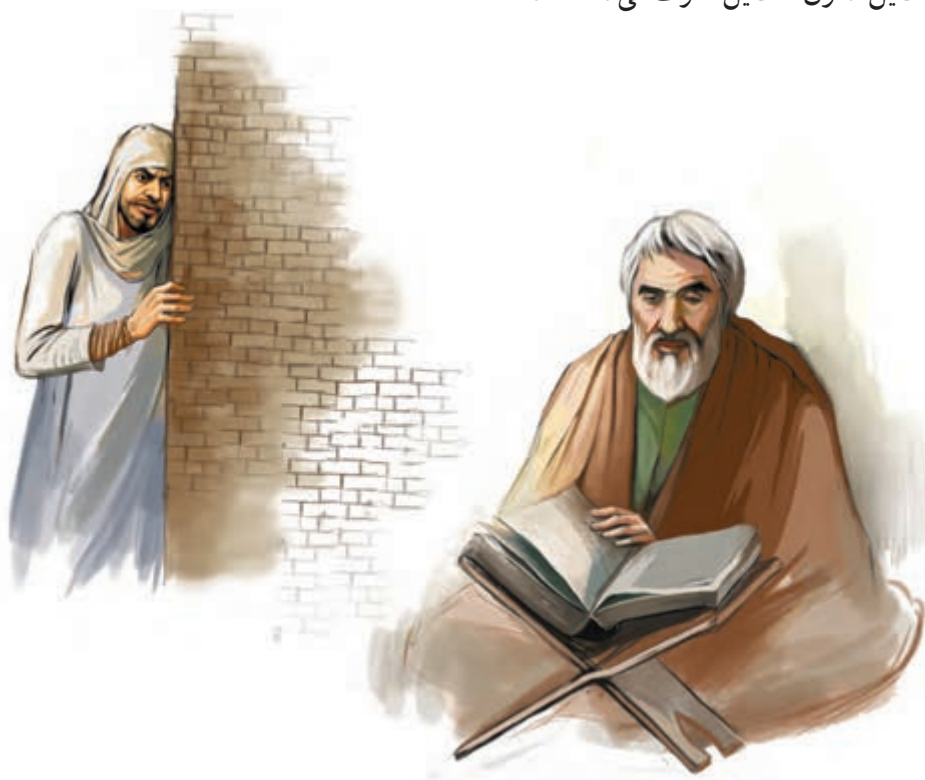

آری پروردگارا، اکنون زمان آن فرا رسیده، و هنگام خشوع دل من همین الان است. این آیه آن چنان در قلب او اثر گذاشت که تمام زندگی اش را دگرگون ساخت.

آن شب را به کاروان‌سرای رفت تا استراحت کند. کاروانیان عازم سفر حج بودند، آنها درباره‌ی ادامه‌ی سفر گفت‌وگو می‌کردند. شخصی گفت: نباید در شب حرکت کنیم، چون راه ناامن است، در این منطقه راهزنی بی‌رحم و سنگدل وجود دارد که با کمک همدستان خود راه را بر کاروانیان می‌بندد و دست به دزدی می‌زند. دوستان آن شخص حرف او را پذیرفتند و هر یک داستانی از راهزنی‌های آن مرد بی‌رحم تعریف کردند.

فُضیل همه این حرف‌ها را شنید و با خود گفت: خدایا، من چقدر بدبخت و بیچاره هستم که پیوسته خاطر آسوده‌ی مردم را به ترس می‌اندازم و آنها را نگران می‌کنم. او با شجاعت از جا برخاست و خود را به کاروانیان معرفی کرد و گفت: ای مردم، آسوده باشید که دیگر کاروانی از دست فضیل ناراحت نخواهد شد. آن فضیل مرده است و فضیل دیگری متولد شده است.

بعدها کاروانیان فضیل بن عیاض را دیدند که با حالی دگرگون، برگرد خانه‌ی خدا به طواف مشغول است. از آن به بعد دیگر مردم او را به جای فضیل سارق، فضیل عارف می‌شناختند.

آیات ۱۹ تا ۲۴ سوره‌ی حدید را از روی قرآن، بخوان.

خاندانی نورانی

فعالیت ۱: مفهوم این حدیث پیامبر اعظم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ با کدام آیه ارتباط دارد؟

طَيَّبُوا أَفْوَاهَكُمْ بِالسَّوَاكِ، فَإِنَّهَا طُرُقُ الْقُرْآنِ

دهان‌های خود را با مسواک پاکیزه کنید؛ زیرا که دهان شما گذرگاه قرآن است.^۱

- ۱- سوره‌ی حدید، آیه‌ی ۲۵ □   ۲- سوره‌ی واقعه، آیه‌ی ۷۹ □   ۳- سوره‌ی الرَّحْمَنِ، آیه‌ی ۶۰ □

فعالیت ۲: با توجه به حروف مقطعه، آیات زیر را بخوانید.

- ۱- ص ﴿۱﴾ وَ الْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿۲﴾
- ۲- طه ﴿۱﴾ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ﴿۲﴾
- ۳- یس ﴿۱﴾ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿۲﴾
- ۴- طسم ﴿۱﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿۲﴾
- ۵- کهيعص ﴿۱﴾ ذِكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿۲﴾
- ۶- حم ﴿۱﴾ عسق ﴿۲﴾ كَذَلِكَ يُوحى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۳﴾

فعالیت ۳: با اعضای گروه خود، یک گزینه را انتخاب کنید و آیات آن را روی قرآن کامل بخوانید.

- ۱- سوره‌ی ذاریات، آیات ۱ تا ۱۱   ۲- سوره‌ی طور، آیات ۱ تا ۱۱   ۳- سوره‌ی قمر، آیات ۱ تا ۶
۴- سوره‌ی الرَّحْمَنِ، آیات ۱ تا ۷   ۵- سوره‌ی واقعه، آیات ۱ تا ۷   ۶- سوره‌ی حدید، آیات ۱ تا ۳

فعالیت ۴: به کمک هم گروهی خود، آیه‌ی ۶۱ سوره‌ی آل عمران را در قرآن کامل بیابید و بخوانید.

به این آیه «آیه‌ی مباحله» می‌گویند؛ برای آشنایی با معنای مباحله و داستان آن به صفحات بعد مراجعه کنید.

فاتحان بی سپاه

شهر مدینه اولین باری است که میهمانانی چنین غریبه را به خود می‌بیند. گروهی از بزرگان و دانشمندان مسیحی به این شهر آمده‌اند تا با پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله ملاقات کنند.

میهمانان مسیحی وارد مسجد می‌شوند، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از جای برمی‌خیزد و به گرمی از آنان استقبال می‌کند. در میان آنها که همه از دانشمندان مسیحی سرزمین نجران هستند، پیرمردی به چشم می‌خورد، که پیداست سرپرستی گروه را برعهده دارد. او با پیامبر شروع به سخن گفتن می‌کند: «چندی پیش، نامه‌ای از شما به دست ما رسید، آمده‌ایم تا از نزدیک، سخنان شما را بشنویم».

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌گوید: «آنچه من از شما خواسته‌ام، پرستش خدای یگانه و پذیرش اسلام است.» سپس برای معرفی اسلام، آیاتی از قرآن کریم را برای ایشان می‌خواند.

آنها پاسخ می‌دهند: «اگر منظور از پذیرش اسلام، ایمان به خداست، ما قبلاً به خدا ایمان آورده‌ایم و به احکام او عمل می‌کنیم». پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «پذیرش اسلام، آثار و علائمی دارد که با آنچه شما معتقدید و انجام می‌دهید، سازگاری ندارد. شما حضرت عیسی علیه السلام را فرزند خدا می‌دانید، در حالی که او یکی از پیامبران الهی است و مانند آنها آفریده و بنده‌ی خداست».

آنها به فکر فرو می‌روند. هیچ‌یک از دانشمندان مسیحی، پاسخ قانع‌کننده‌ای برای این کلام پیامبر پیدا نمی‌کنند. عاقبت، پس از گفت‌وگوی طولانی با یک‌دیگر، رهبر گروه چنین می‌گوید: «ما با این سخنان قانع نمی‌شویم و دست از دین خود برنمی‌داریم».

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله از اینکه دانشمندان مسیحی با این بیان روشن، حقیقت را نمی پذیرند، تعجب می کند. در این حال، فرشته ی وحی این آیه را بر پیامبر می خواند :

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ
مِنْ بَعْدِ مَا جِئَكَ مِنَ الْعِلْمِ
فَقُلْ تَعَالَوْا
نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاتِكُمْ
وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ
وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ
فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

هر کس درباره ی حضرت مسیح با تو بحث و جدل می کند،
پس از آنکه حقیقت روشن شد،
به آنها بگو : خوب است
شما پسرانتان را بیاورید و ما هم پسرانمان را،
شما زنانتان را بیاورید و ما هم زنانمان را
شما خودتان بیاید و ما هم خودمان می آییم،
سپس با هم مباحله کنیم.
یعنی دعا کنیم و از خدا بخواهیم گروهی که دروغ
می گویند مورد نفرین و مجازات خدا قرار گیرند.

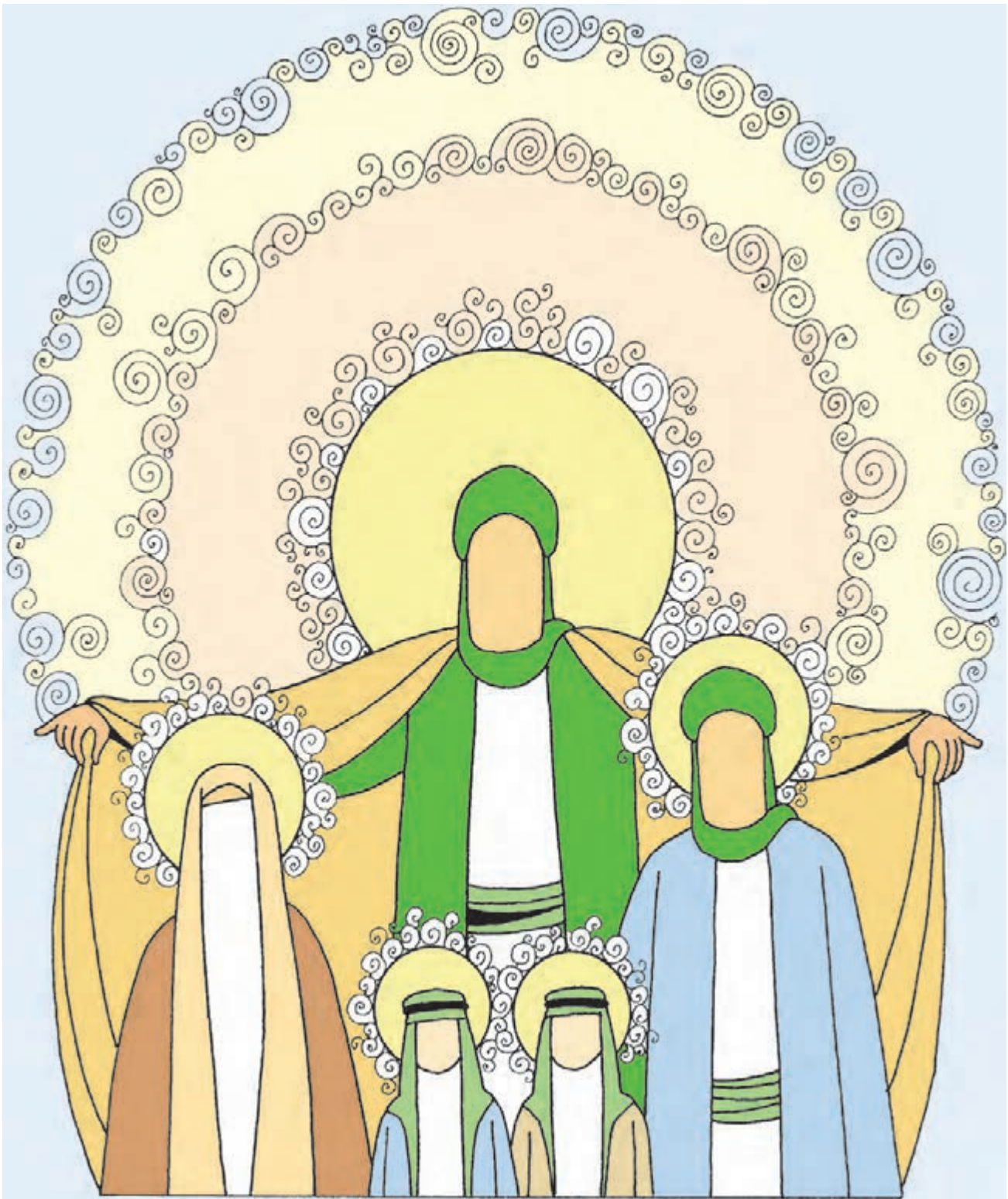
سوره ی آل عمران، آیه ی ۶۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله پس از انتقال این پیام الهی به آنان اعلام می کند که من برای «مباحله» آماده ام. دانشمندان مسیحی به هم نگاه می کنند، پیداست که برخی از این پیشنهاد راضی نیستند، اما گویا چاره ای نیست. زمان مراسم مباحله، صبح روز بعد و مکان آن صحرای بیرون مدینه تعیین می شود.

صبح روز بعد دانشمندان مسیحی در بیرون مدینه به دروازه ی شهر چشم دوخته اند تا محمد صلی الله علیه وآله با لشکری از یاران خود در مراسم مباحله حاضر شود. تعداد زیادی از مسلمانان نیز در کنار دروازه ی شهر و در اطراف مسیحیان و در طول مسیر صف کشیده اند تا شاهد این مراسم بی نظیر و بی سابقه باشند.

لحظات انتظار سپری می‌شود و پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله در حالی که دست «حسن» را در دست و «حسین» را در آغوش دارد، از دروازه‌ی مدینه خارج می‌شود. پشت سر او تنها یک مرد و یک زن دیده می‌شوند. آن مرد «علی» و آن زن، «فاطمه» است. تعجب و حیرت، همراه با نگرانی و وحشت بر دل مسیحیان سایه می‌اندازد.

کسی می گوید: نگاه کن، او فقط دختر، داماد و دو نوه‌ی خردسال خود را به همراه آورده است. بزرگ مسیحیان در حالی که صدایش می لرزد، می گوید: «همین نشان حقانیت اوست. به جای اینکه لشکری را برای مباحله بیاورد، فقط عزیزان و نزدیکان خود را آورده است، پیداست به حقانیت دعوت خود مطمئن است که عزیزترین کسانش را به همراه آورده است».

در این حال، چندین نفر از مسیحیان خود را به او می‌رسانند و با نگرانی و اضطراب می‌گویند: «ما به این مباحله تن نمی‌دهیم. چرا که عذاب خدا را برای خود حتمی می‌شماریم».

چند نفر دیگر ادامه می‌دهند: «مباحله مصلحت نیست. چه بسا عذاب، همه‌ی مسیحیان را در بر بگیرد». کم‌کم تردید و نگرانی در دل تمام دانشمندان مسیحی می‌افتد و همه تلاش می‌کنند که به نحوی رهبرشان را از انجام این مباحله بازدارند. رهبرشان همه را آرام می‌کند و می‌گوید: «من معتقدم که مباحله صلاح نیست. این پنج چهره‌ی نورانی که ما می‌بینیم، اگر دست به دعا بردارند، نابودی ما حتمی است».

او به سوی پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌می‌رود و با احترام و تواضع می‌گوید: «ما را از مباحله معاف کنید. هر شرطی که داشته باشید، قبول می‌کنیم».

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله با بزرگواری و مهربانی، درخواست آنان را می‌پذیرد و به آنها می‌گوید: «مسلمانان از جان و مال مردم سرزمین نجران در مقابل دشمنان، محافظت می‌کنند؛ و در عوض، مردم نجران هم باید مالیات سالیانه پرداخت کنند».

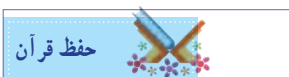
آنها نیز این قرارداد را می‌پذیرند و خوشحال به سرزمین خود باز می‌گردند.

این داستان از افتخارات مسلمانان جهان است که پیامبر اسلام بدون آنکه جنگی صورت گرفته باشد، سرزمین نجران و دل‌های مردم آن دیار را فتح می‌کنند. خبر این واقعه، به سرعت در میان مسیحیان نجران و دیگر مناطق پخش می‌شود و مسیحیان حقیقت جو را به سوی مدینه‌ی پیامبر و پذیرش اسلام سوق می‌دهد.

داستان از آقای سید مهدی شجاعی (با اندکی تلخیص و تغییر)

چه خوب است آیه‌ی مباحله را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

سوره ی حَٰدِید

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ

ما، پیامبران خود را با دلایل روشن فرستادیم، | و نازل کردیم همراه ایشان، کتاب آسمانی

وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ

و ابزار سنجش؛ | تا مردم به عدالت رفتار کنند. | و آهن را به وجود آوردیم،

فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ

که دارای سختی و شدت است، | و منافی برای مردم دارد؛ | تا خداوند مشخص کند،

مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾

چه کسی او و پیامبرانش را در نهان یاری می‌کند | قطعاً خدا، قوی و شکست‌ناپذیر است.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ

به راستی ما نوح و ابراهیم را فرستادیم، | و قرار دادیم در میان فرزندان آنها، نبوت

وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿٢٦﴾

و کتاب آسمانی را. | بعضی از آنها هدایت شدند | و بسیاری از آنها، بدکار و نافرمان هستند.

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خانم‌های نورانی

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

رَسُول : ...   رُسُل : ...   كِتَاب : ...   كُتُب : ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

○ ناس ۱-	○ فایده‌ها
○ حَدِيد ۲-	○ آهن
○ مَنَافِع ۳-	○ نیرومند
○ قَوِي ۴-	○ مردم

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

سوره‌ی مؤمنون

۱- وَ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾

و برای شما در دام‌های اهلی ... است و نیز از آنها می‌خورید.

سوره‌ی هود

۲- إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿٦٤﴾

قطعاً ... تو، او ... شکست‌ناپذیر است.

سوره‌ی بقره

۳- وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا... ﴿٨٣﴾

و صحبت کنید با ... خوب.

آیه‌ی ۲۵ سوره‌ی حدید (آیه‌ی قسط) را که در این جلسه آمده است، بخوان و سه وسیله‌ای را که با آهن ساخته شده است و در خانه از آن استفاده می‌شود، نام ببر.

خانه‌ی آرزایی

يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ

خداوند کسانی از شما را که ایمان آورده

وَالَّذِينَ آوَوْا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ

و اهل علم و دانش هستند، درجات بالایی می بخشد.

سوره ی مُجَادِلَه، آیه ی ۱۱

به کمک تصویر با دوستان خود درباره ی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

ابوریحان بیرونی
(ریاضی دان و منجم)

خواجه نصیرالدین طوسی
(ریاضی دان، منجم، اندیشمند و سیاستمدار برجسته)

جابرین حیّان
(پدر علم شیمی)

شهید محسن فخری زاده
(دانشمند هسته ای و دفاعی)

شهید مصطفی احمدی روشن
(دانشمند انرژی هسته ای)

پرفسور سید محمود حسابی
(پدر علم فیزیک ایران)

ابوعلی سینا
(فیلسوف و پزشک بزرگ مشرق زمین)

حکیم ابوالقاسم فردوسی
(شاعر نامدار)

طاهره صفارزاده
(مترجم قرآن به زبان فارسی و انگلیسی)

فعالیت: این پیام قرآنی را در قرآن کریم پیدا کنید و آن را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

پیام قرآنی درس را بخوان و درباره ی یکی از دانشمندان مسلمان تحقیق کن
و گزارش کوتاهی از آن را برای دوستانت بگو.

سوره‌ی مُجَادِلَه

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ

فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُزُوا فَانْشُزُوا

يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا

نَاجَيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَانِكُمْ صَدَقَةٌ ذَلِكَ

خَيْرٌ لَكُمْ وَأَطْهَرٌ فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٢﴾

ءَ أَشْفَقْتُمْ أَنْ تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَانِكُمْ صَدَقْتُمْ فَاذ

لَمْ تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

مادر فلزات^۱

وَ أَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ

سوره ی حدید، آیه ی ۲۵

واژه ی **حدید** به معنای آهن در چند جای قرآن آمده است. یکی از مشهورترین آنها که به فایده ی آن نیز اشاره دارد در سوره ای به همین نام آمده است و شما آیات آن را در درس یازدهم خواندید. آهن، یکی از نعمت هایی است که خداوند در طبیعت قرار داده است تا انسان ها از فواید آن بهره مند شوند. آهن در زندگی ما اهمیت زیادی دارد و از آن در عموم صنایع استفاده می شود.

داستان قرآنی^۲ زیر یکی از کاربردهای آهن را بیان می کند:

ذوالقرنین حاکمی مهربان و دانا بود. در یکی از سفرهایش به سرزمینی رسید که مردم آنجا از سوی قومی ستمگر اذیت و آزار می شدند. آنها از ذوالقرنین خواستند آنان را از شر آن قوم ظالم نجات دهد. ذوالقرنین وقتی دید تنها راه نفوذ دشمن از بین دو کوه است، تصمیم گرفت میان دره ی آن دو کوه سدّی بزرگ و محکم بسازد تا مانع تجاوز آنها شود. او از مردم خواست هر چه می توانند آهن، مس، سنگ و چوب فراهم آورند. او با آنها سدّی بلند و مستحکم ساخت. این سدّ آهنین مانع عبور آن قوم ظالم شد. وقتی کار ساختن آن سدّی بنظر تمام شد، ذوالقرنین این موفقیت را از لطف و رحمت خداوند دانست و گفت: **هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي**.

فعالیت: آیات ۲۷ تا ۳۶ سوره ی نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

ادامه ی آیات درس تا آیه ی ۱۱ سوره ی مجادله را از روی قرآن، بخوان.

خاندان نورانی

۱- به دلیل آن که از آهن در صنایع و مشاغل متعدد استفاده ی فراوانی می شود به آن مادر فلزات می گوئیم.

۲- کتاب تفسیر المیزان، آیات ۸۳ تا ۹۸ سوره ی کهف

سوره مجادله

۱ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي الْأَذْلَلِينَ ﴿٤٠﴾

| کسانی که با خدا و پیامبرش مخالفت می‌کنند، | آنها از ذلیل‌ترین افراد هستند.

۲ كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾

| خدا مقرر کرده: | قطعاً من و پیامبرانم پیروز خواهیم شد | آری، خدا نیرومند و شکست‌ناپذیر است.

۳ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ

| هرگز گروهی را نخواهی یافت که به خدا و روز قیامت ایمان داشته باشند | اما دوست کسی باشند که

۴ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ

| دشمن خدا و پیامبر است | هرچند، پدرانشان باشند | یا پسرانشان | یا برادرانشان

۵ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ

| یا قوم و خویش آنان | خدا، در دل‌های این مؤمنان، ایمان را تثبیت کرده | و آنها را کمک کرده

۶ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

| با نیرویی از خودش. | و ایشان را وارد بهشت‌هایی می‌کند | که رودها از زیر درختانش جریان دارد

۷ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ

| و همواره آنجا خواهند ماند | خدا از آنها راضی است | و آنان هم از او راضی‌اند | آنان،

۸ حِزْبٌ لِلَّهِ آلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٤٢﴾

| یاران دین خدا هستند. | آگاه باشید که یاران دین خدا | قطعاً رستگار و پیروز می‌شوند.

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خانمی نورانی

تمرین قرائت

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

کَتَبَ : ...   أَنَا : ...   حَرَّبُ اللّٰهُ : ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

○ شکست‌ناپذیر

۱- قَوِيّ ○

○ نیرومند

۲- عَزِيْز ○

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- كَتَبَ اللّٰهُ لَأَغْلِبَنَّ اَنَا وَرُسُلِي

... که حتماً پیروز می‌شویم ... و ... من

۲- اِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزِيْزٌ ۲۱

قطعاً ... است.

سوره‌ی مجادله

آیه‌ی ۲۱ سوره‌ی مجادله را همراه با ترجمه از حفظ بخوان.

خاندانی نورانی

فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ﴿٢﴾

ای صاحبانِ خرد و بینش، از سرنوشت گذشتگان عبرت بگیرید.

سوره ی حشر

به کمک تصویر با دوستان خود درباره‌ی این پیام قرآنی گفت‌وگو کنید.

فعالیت: این پیام قرآنی را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

با توجه به پیام قرآنی درس، خاطره‌ای عبرت آموز از آنچه پند گرفته‌ای برای دوستانت تعریف کن.

خاطره‌ی نورانی

سوره حشر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ

۱

لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

۲

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ

۳

أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ

۴

وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾

۵

لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا

۶

مُتَّصِدًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ

۷

لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾

۸

خواندین
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در منطقه‌ی عملیاتی شلمچه

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر
میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی
قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر
می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

حزب الله پیروز است.

یک نکته از
هزاران

أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

بدانید قطعاً حزب الله پیروز و رستگار است.

سوره‌ی مجادله

أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾

بدانید قطعاً حزب شیطان، شکست خورده و زیان کار است.

روز عاشورا

فعالیت: آیات ۳۷ تا ۴۶ سوره‌ی نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

آیات ۱۰ تا ۱۶ سوره‌ی حشر را از روی قرآن، بخوان.

خانه‌ی نورانی

سوره ی حشر

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ

| او خدایی است | که هیچ خدایی جز او وجود ندارد. | از تمام مسائل پنهان و آشکار، آگاه است |

هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

| او بخشنده و مهربان است. | او خدایی است | که هیچ خدایی جز او وجود ندارد |

الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيَّمِنُ الْعَزِيزُ

| اوست پادشاه | بی‌عیب | سلامتی‌بخش | ایمنی‌دهنده | مسلط | شکست‌ناپذیر |

الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

| جبران‌کننده | و بسیار با عظمت | به راستی خدا، از افکار شرک‌آلود مردم، پاک و بالاتر است. |

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

| اوست خدای | آفریننده | هستی‌بخش | و تصویرگر | بهترین نام‌ها فقط برای اوست |

يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

| آنچه در آسمان‌ها و زمین است، او را به پاکی می‌خوانند | و او شکست‌ناپذیر و حکیم است. |

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

خاندان نورانی

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

إِلهَ : ... مَلِكٍ : ... قُدُّوسٍ :

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای صحیح آن وصل کن.

○ ایمنی دهنده	○ ۱- سَلَام
○ جبران کننده	○ ۲- مُؤْمِن
○ سلامتی بخش	○ ۳- مُهَيِّمِن
○ مَسَلَط	○ ۴- جَبَّار

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

او ... است که نیست ... ی جز او.

۲- أَلَمَلِكُ الْقُدُّوسِ السَّلَامِ الْمُؤْمِنِ

... بی‌عیب ...

۳- أَلْمُهَيِّمِنِ الْعَزِيزِ الْجَبَّارِ الْمُتَكَبِّرِ

... شکست‌ناپذیر ...

۴- سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾

مُنَزَّه است ... از آنچه شرک می‌ورزند.

سوره‌ی حشر

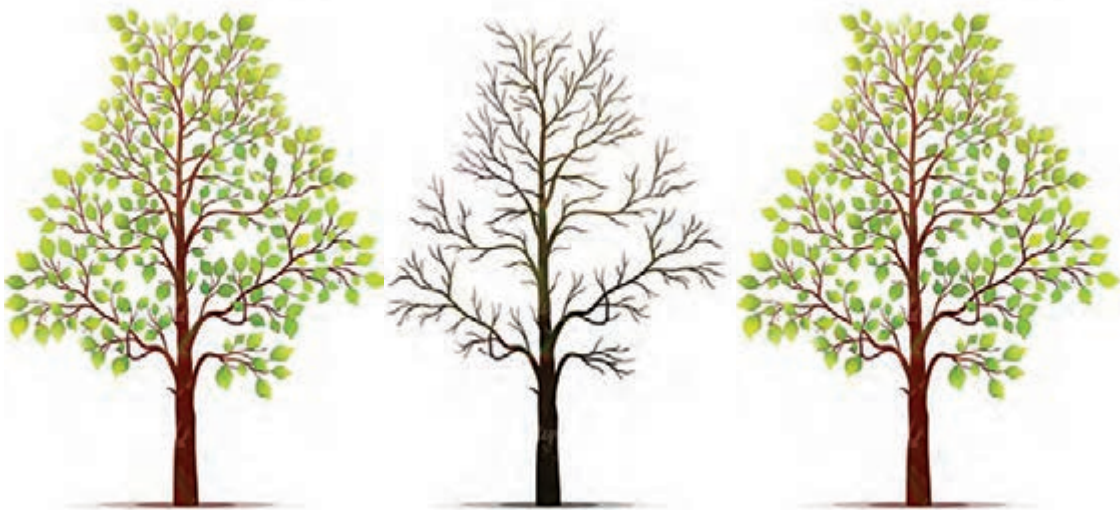
آیه‌ی ۲۳ سوره‌ی حشر را حفظ و به ترجمه‌ی آن توجه کن.

لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾

چرا سخنی می‌گویید که به آن عمل نمی‌کنید؟

سوره ی صَفَّ

به کمک تصویر، با دوستان خود درباره‌ی این پیام قرآنی گفت‌وگو کنید.

عالم بی‌عمل، مانند درخت..... است.

فعالیت: پیام قرآنی را در آیات صفحه‌ی بعد پیدا کنید و آن را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

۱- نام سه پیامبر الهی که در سوره‌ی صَفَّ آمده پیدا کن و بنویس.

۱- ... ۲- ... ۳- ...

۲- سعدی: «عالم بی‌عمل به چه ماند؟ به.....»

سوره‌ی صَف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَتْهُمْ بُنْيَانٌ

مَر صَوْصُ ﴿٤﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ تُوذَوْنِي

وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا

أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ ﴿٥﴾ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾

خواندن
از روی قرآن کامل

انس با قرآن کریم در استان بوشهر

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می خوانند. آن گاه هر دانش آموز یک جمله را با صدای بلند می خواند.

خدای تصویرگر

یک نکته از
هزاران

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

اوست خدایی که آفریننده، پدیدآورنده و صورت گر است.

سوره ی حشر، آیه ی ۲۴

فعالیت: آیات ۲۷ تا ۴۶ سوره ی نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

آیات ۶ تا ۹ سوره ی صَف را همراه با قرائت الگو بخوان.

سوره ی صَف

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ

و زمانی را یاد کن که عیسی پسر مریم گفت: «ای بنی اسرائیل، من، فرستاده‌ی خدا هستم

إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ

برای شما | و کتاب تورات را که پیش از من آمده، تأیید می‌کنم | و به پیامبری مژده می‌دهم

يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ ۚ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ

که بعد از من می‌آید | و نامش احمد است. | اما وقتی دلایل روشنی برایشان آورد،

قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ

گفتند: «اینها جادویی آشکار است.» | و کیست ستمکارتر از کسی که بر اساس بافته‌هایش،

عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ ۗ وَاللَّهُ

به خدا دروغ می‌بندد | در حالی که برای تسلیم در برابر خدا دعوت می‌شود؟ | و خدا

لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ

مردم ستمکار را هدایت نمی‌کند. | می‌خواهند نور خدا را خاموش کنند

بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾

با دهان‌هایشان | اما خدا نورش را کامل می‌کند | هرچند کافران، تمایل نداشته باشند.

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ

خدا همان کسی است که پیامبرش را فرستاد، با هدایت | و با دین حق،

لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ ۚ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾

تا بر همه‌ی ادیان باطل، پیروزش کند | هرچند مشرکان، تمایل نداشته باشند.

قرائت آیات درس را یک بار گوش کن و سعی کن مانند آن جمله به جمله بخوانی.

قرائت آیات درس را گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با آن بخوانید.

کاردکلاس

تمرین اول: معنای این کلمه‌ها را روبه‌روی آنها بنویسید.

یا: ...   أَحْمَد: ...

تمرین دوم: هر کلمه را به معنای آن وصل کنید.

- ۱- مُبَشِّر ○ مژده‌دهنده
 ۲- رَسُولُ اللَّهِ ○ فرستاده‌ی خدا

تمرین سوم: این جمله‌های قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آنها را کامل کنید.

۱- یا بَنی إِسْرَائِیلَ

... (قوم) بنی اسرائیل

۲- اِنِّی رَسُولُ اللَّهِ اِلَیْکُمْ

قطعاً من ... به سوی شما هستم.

۳- وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ یَّاتِی مِنْ بَعْدِی

و ... به ... که می‌آید بعد از من

۴- اِسْمُهُ أَحْمَدُ

... او ... است.

سوره‌ی صَفَّ

با توجه به آیه‌ی ۶ سوره‌ی صَفَّ، حضرت عیسی علیه‌السلام قوم بنی اسرائیل را به چه چیزی بشارت داد؟

خاندانی نورانی

لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ

دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید.

سورهی مُتَحَنِّنَه، آیهی ۱

ابتدا این حکایت زیبا را از گلستان سعدی بخوانید و سپس با دوستان خود دربارهی این پیام قرآنی گفت و گو کنید.

نصیحت از دشمن پذیرفتن خطاست ولیکن شنیدن رواست؛ تا به خلاف آن کار کنی که عین صواب^۱ است

حذر کن، ز آنچه دشمن گوید آن کن که بر زانو زنی دست تغابن^۲

گرت راهی نماید راست، چون تیر از آن برگردد و راه دست چپ گیر

گلستان سعدی

فعالیت: این پیام قرآنی را با صوت زیبا از حفظ بخوانید.

پیام قرآنی را بخوان و چند ویژگی دوست خوب را نام ببر.

خانمهای نورانی

سوره صف

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ

۱

تُنَجِّيَكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ

۲

وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ

۳

ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

۴

وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٍ

۵

طَيِّبَةٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَىٰ

۶

تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾

۷

خواندن
از روی قرآن کامل

از نمازخانه یا دفتر مدرسه به تعداد کافی، قرآن به کلاس بیاورید؛ هر میز حداقل یک قرآن داشته باشد. با راهنمایی آموزگار به صورت تصادفی قرآن را باز کنید.

سپس دانش‌آموزان هر میز، آیات آن صفحه را جمله به جمله برای یکدیگر می‌خوانند. آن‌گاه هر دانش‌آموز یک جمله را با صدای بلند می‌خواند.

همه تسبیح گوی او

یک نکته از
هزاران

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

سوره‌ی صَفّ، آیه‌ی ۱ آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، خدا را تسبیح و ستایش می‌کنند.

یا کیست آن که شکر یکی از هزار کرد؟	فضل خدای را که تواند شمار کرد؟
خورشید و ماه و آنجم و لیل و نهار کرد	بحر آفرید و بر و درختان و آدمی
هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد	توحید گوی او نه بنی آمدند و بس
فردوس جای مردم پرهیزگار کرد	پرهیزگار باش که دادار آسمان
مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد	نابرده رنج، کنج ییستر نمی‌شود

بوستان سعدی

فعالیت: سوره‌ی نازعات را از بخش قرآن در تابستان همراه با رمزینه سریع پاسخ بخوانید.

سوره‌ی صَفّ را از روی قرآن به صورت جمله به جمله بخوان.

جاذبه‌ی نورانی

یادآوری ۳

فعالیت ۱: این شعر، بیانگر مفهوم کدام یک از این پیام‌های قرآنی است؟

ای برادر، عالمان بی عمل
بمچو ز نورند، لکن بی عمل

محمد رضا آغاسی

۱- لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

۲- فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ

۳- لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ

فعالیت ۲: این تصویر، بیانگر مفهوم کدام یک از پیام‌های قرآنی بالاست؟

فعالیت ۳: آیات ۱۸۰ تا ۱۸۲ سوره‌ی صافات را بخوانید.

۱- سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ۱۸۰

۲- وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۱۸۱

۳- وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۱۸۲

دعای ختم قرآن*

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي بِالْقُرْآنِ

بارخدایا، به برکت قرآن، مرا مورد لطف و رحمت خود قرار ده؛

وَاجْعَلْهُ لِي إِمَامًا وَنورًا وَهُدًى وَرَحْمَةً

و آن را برای من پیشوا، نور، هدایت و رحمت قرار ده؛

اللَّهُمَّ ذَكِّرْنِي مِنْهُ مَا نَسِيتُ

بارخدایا، آنچه را از قرآن فراموش می‌کنم به یادم بیاور؛

وَ عَلِّمْنِي مِنْهُ مَا جَهِلْتُ

و آنچه را از قرآن نمی‌دانم به من بیاموز؛

وَ ارْزُقْنِي تِلَاوَتَهُ، أَنَاءَ اللَّيْلِ وَ أَطْرَافَ النَّهَارِ

و تلاوتش را در ساعات شب و در آغاز و انجام روز، روزیم ساز؛

وَ اجْعَلْهُ لِي حُجَّةً يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ

و آن را برای من، حجّت و دلیل قرار ده؛ ای پروردگار جهانیان.

* کتاب بحار الانوار، ج ۹۴، ص ۲۲۸

قرآن در تابستان

دانش آموزان عزیز!

خدا را سپاس که امسال هم توانستید آیات و سوره‌هایی از قرآن کریم را بیاموزید و با معنا و مفهوم برخی از کلمه‌ها و جمله‌های قرآنی آشنا شوید و درباره‌ی آنها بیندیشید و به دستورهای قرآن عمل کنید.

در تابستان، مدرسه تعطیل می‌شود، اما یادگیری قرآن تعطیل نمی‌شود. بنابراین بخش «قرآن در تابستان» به منظور تقویت یادگیری و حفظ سوره‌ها، پیام‌های قرآنی و احادیث نورانی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام در نظر گرفته شده است.

ارتباط روزانه‌ی شما با خواندن، فهمیدن و اندیشیدن و نیز حفظ اجمالی قرآن کریم، زمینه‌ی کسب مهارت‌های قرآنی بیشتر و بهتر و انس دائمی با قرآن کریم را فراهم می‌کند.

شما در تابستان امسال نیز به یاری الهی، ضمن مرور آنچه که در طول سال تحصیلی آموخته‌اید، موفق به حفظ اجمالی (روان خوانی) سوره‌های **مطففین و نازعات** و همچنین شعار هفته (۶ پیام قرآنی و ۶ حدیث نورانی) خواهید شد.

ان شاء الله

پیشنهاد می‌شود برای یادگیری و حفظ هر سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی، حداقل دو جلسه در نظر گرفته شود:

جلسه‌ی اول: حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی و انجام فعالیت‌ها

جلسه‌ی دوم: تمرین و تکرار حفظ سوره، پیام قرآنی و حدیث نورانی

توصیه می‌شود ابتدا آیات و احادیث را به صورت بخش‌بخش یا شمرده بخوانید و سپس با شنیدن قرائت آهنگین، آنها را حفظ کنید.

یادتان باشد هرگاه می‌خواهید خدا با شما سخن بگوید، قرآن بخوانید و هر وقت می‌خواهید شما با خدا سخن

بگویید، نماز بخوانید.

معلم شما

۱- پیام قرآنی درس‌های اول و دوم را از حفظ بخوانید.

۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های اول و دوم را از حفظ بخوانید.

آیات ۱ تا ۱۷ **سوره‌ی مُطَفِّفین** را همراه با قرائت الگو بخوانید. معنی نام سوره: کم‌فروشان

قرائت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ۱ اَلَّذِينَ اِذَا كَتَالُوا عَلٰی النَّاسِ

يَسْتَوْفُونَ ۲ وَاِذَا كَالُوهُمْ اَوْ وُزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ۳

اَلَا يَظُنُّ اُولٰٓئِكَ اَنَّهُمْ مَّبْعُوۡثُوۡنَ ۴ لِيَوْمٍ عَظِيۡمٍ ۵

يَوْمَ يَقُوۡمُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعٰلَمِيۡنَ ۶ كَلَّا

اِنَّ كِتٰبَ الْفُجٰرِ لَفِيۡ سَجِيۡنٍ ۷ وَمَا اَدْرٰنَكَ

مَا سَجِيۡنٌ ۸ كِتٰبٌ مَّرْقُوۡمٌ ۹ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ

لِلْمُكٰذِبِيۡنَ ۱۰ اَلَّذِيۡنَ يُكٰذِبُوۡنَ بِیَوْمِ الدِّيۡنِ

۱۱ وَمَا يُكٰذِبُ بِهٖ اِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ اٰثِمٍ ۱۲

اِذَا تُتْلٰی عَلَیْهِ اٰیٰتُنَا قَالَ اَسٰطِيۡرُ الْاَوَّلِيۡنَ ۱۳ كَلَّا بَلْ

رَانَ عَلٰی قُلُوۡبِهِمۡ مَا كَانُوۡا يَكْسِبُوۡنَ ۱۴ كَلَّا اِنَّهُمْ عَن

رَبِّهِمۡ يَوْمَئِذٍ لَّمۡحٰجِبُوۡنَ ۱۵ ثُمَّ اِنَّهُمْ لَصَالُوۡ الْجَحِيۡمِ

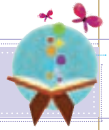
۱۶ ثُمَّ يُقَالُ هٰذَا الَّذِيۡ كُنْتُمْ بِهٖ تُكٰذِبُوۡنَ ۱۷

معنای چه کلمه‌ای از سوره‌ی مُطَفِّفین را می‌دانید؟

پژوهش

روزی حکیمانه

إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۚ
قطعاً خداوند به هر کس که بخواهد، روزی بی شمار می دهد.

سوره آل عمران

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

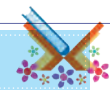
عزت در بی نیازی

امام جواد علیه السلام :
عِزُّ الْمُؤْمِنِ، غِنَاهُ عَنِ النَّاسِ
عِزَّتْ مُؤْمِنٌ، دَر بِي نِيَاذِي اُو اَز مَرْدَم اِسْت.

بحار الأنوار، جلد ۷۵، صفحه ۱۰۹، حدیث ۱۲

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

آیات ۱ تا ۱۷ سوره مُطَفِّفِین و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

- ۱- پیام قرآنی درس‌های سوم و چهارم را از حفظ بخوانید.
- ۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های سوم و چهارم را از حفظ بخوانید.

آیات ۱۸ تا ۲۸ **سوره‌ی مُطَفِّفِينَ** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

۱ كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيْنَ ﴿١٨﴾
 ۲ وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ ﴿١٩﴾ كِتَابٌ مَّرْقُومٌ ﴿٢٠﴾
 ۳ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿٢٢﴾
 ۴ عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٢٣﴾ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ
 ۵ نَضْرَةَ النَّعِيمِ ﴿٢٤﴾ يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتومٍ ﴿٢٥﴾
 ۶ خِتْمُهُ مِسْكٌَ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَفِسُونَ ﴿٢٦﴾
 ۷ وَمِمَّا جَاهُ مِنْ تَسْنِيمٍ ﴿٢٧﴾ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ ﴿٢٨﴾

در آیات ۱۸ تا ۲۸ **سوره‌ی مُطَفِّفِينَ** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

خودت را هلاک نکن

وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ

هرگز با دست خود، خویشتن را هلاک و نابود نکنید.

سوره ی بقره، آیه ۱۹۵

درباره ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت و گو کنید.

گفت و گو

حدیث نورانی

راه نجات

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

مَنْ صَدَقَ، نَجَا

هرکس راست بگوید، نجات می یابد.

تصنیف غرالحکم، حدیث ۴۳۳۱

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

گفت و گو

آیات ۱۸ تا ۲۸ سوره ی مُطَفِّفِین و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

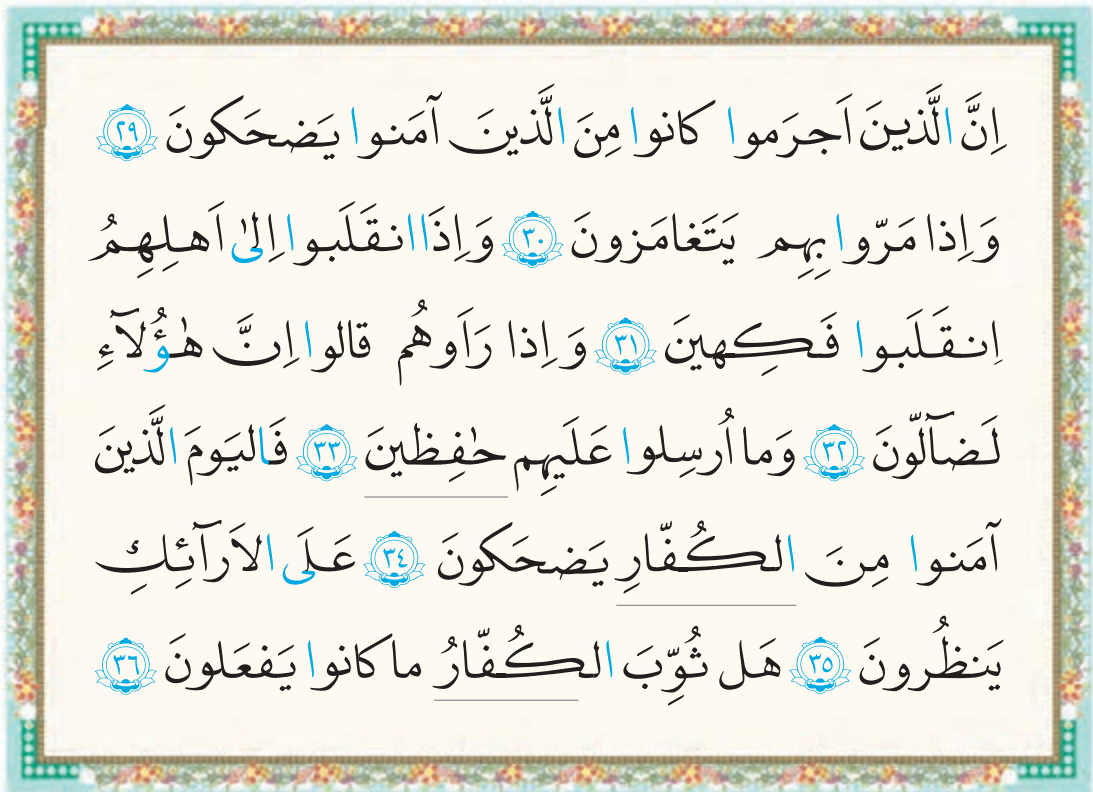

- ۱- پیام قرآنی درس‌های پنجم و ششم را از حفظ بخوانید.
- ۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های پنجم و ششم را از حفظ بخوانید.

آیات ۲۹ تا ۳۶ سوره‌ی مُطَفِّفِينَ را همراه با قرائت الگو بخوانید.

معنای چه کلمه‌ای از آیات ۲۹ تا ۳۶ سوره‌ی مُطَفِّفِينَ را می‌دانید؟

جواب سلام

وَ إِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ، فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوها

و هرگاه کسی به شما سلام و محبتی کرد، پس بهتر از آن یا (حداقل) به اندازه‌ی آن پاسخ دهید.

سوره‌ی نساء، آیه‌ی ۸۶

درباره‌ی پیام قرآنی با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

برکات سلام

حضرت محمد صلی الله علیه و آله :

إِنَّ مِنْ مَّوْجِبَاتِ الْمَعْفِرَةِ،
بَذْلَ السَّلَامِ وَ حُسْنَ الْكَلَامِ

از راه‌های آمرزش گناهان،

سلام کردن و نیکو سخن گفتن است.

میزان الحکمه، جلد ۴، صفحه‌ی ۵۳۴، حدیث ۸۸۳۶

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حفظ قرآن

آیات ۲۹ تا ۳۶ سوره‌ی مُطَفِّفِین و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

- ۱- پیام قرآنی درس‌های هفتم و هشتم را از حفظ بخوانید.
- ۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های هفتم و هشتم را از حفظ بخوانید.

آیات ۱ تا ۱۴ **سوره‌ی نازعات** را همراه با قرائت الگو بخوانید. معنی نام سوره: **جداکنندگان**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنُّزُعَاتِ غَرَقًا ① وَالنُّشُطِ نَشْطًا ② وَالسُّبْحِ ③
 سَبْحًا ④ فَالسُّبْقِ سَبَقًا ⑤ فَالْمُدْبِرِ أَمْرًا ⑥
 يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ⑦ تَتَّبِعُهَا الرَّادِفَةُ ⑧
 قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ⑨ أَبْصَارُهَا خَاشِعَةٌ ⑩
 يَقُولُونَ أَيْنَا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ ⑪ أَيْنَا كُنَّا
 عِظَامًا نَخِرَةً ⑫ قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ⑬
 فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ ⑭ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ⑮

در آیات ۱ تا ۱۴ **سوره‌ی نازعات** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

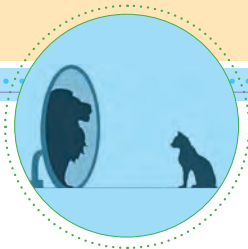

از خود متشکرا!

فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ

خودستایی نکنید!

سوره ی نجم، آیه ی ۳۲

با توجه به پیام قرآنی و تصویر آن، درباره ی عواقب خودستایی و خودپسندی با اعضای خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

گفت و گو

حدیث نورانی

میوه ی عقل

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

الْخُلُقُ الْمَحْمُودُ، مِنْ ثَمَارِ الْعَقْلِ

اخلاق پسندیده، از نتایج عقل است.

کنز العمال، جلد ۱۳، صفحه ی ۹۴

درباره ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده و یا دوستان خود گفت و گو کنید.

گفت و گو

حفظ قرآن

آیات ۱ تا ۱۴ سوره ی نازعات و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

- ۱- پیام قرآنی درس‌های نهم، دهم و یازدهم و «آیه‌ی مباحله» را از حفظ بخوانید.
- ۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های نهم، دهم و یازدهم را از حفظ بخوانید.

یادآوری

آیات ۱۵ تا ۲۶ **سوره‌ی نازعات** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

قرائت

۱ هَلْ أَتَكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿١٥﴾ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ
 ۲ طُوًى ﴿١٦﴾ اِذْ هَبَّ اِلَى فِرْعَوْنَ اِنَّهُ طَغَى ﴿١٧﴾ فَقُلْ هَلْ لَكَ
 ۳ اِلَى اَنْ تَزَكَّى ﴿١٨﴾ وَاَهْدِيكَ اِلَى رَبِّكَ فَتَخْشَى ﴿١٩﴾
 ۴ فَاَرِنَهُ الْاَيَّةَ الْكُبْرَى ﴿٢٠﴾ فَكَذَّبَ وَعَصَى ﴿٢١﴾
 ۵ ثُمَّ اَدْبَرَ يَسْعَى ﴿٢٢﴾ فَحَشَرَ فَنَادَى ﴿٢٣﴾ فَقَالَ اَنَا
 ۶ رَبُّكُمْ الْاَعْلَى ﴿٢٤﴾ فَاَخَذَهُ اللهُ نَكَالَ الْاٰخِرَةِ
 ۷ وَالْاُولَى ﴿٢٥﴾ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنْ يَخْشَى ﴿٢٦﴾

در آیات ۱۵ تا ۲۶ **سوره‌ی نازعات** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

پژوهش

خدای تصویرگر

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ

اوست خدایی که آفریننده، پدیدآورنده و صورت‌گر است.

سوره‌ی حَشْر، آیه‌ی ۲۴

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

طلب یاری از خدا

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام :

يَا رَبِّ! قَوِّ، عَلَيَّ خِدْمَتِكَ جَوَارِحِي

پروردگارا! اعضای بدنم را در خدمت توانا کن.

وَ اَشْدِّدْ، عَلَيَّ الْعَزِيمَةَ جَوَانِحِي

و اراده‌ام را در انجام کارها، قوی ساز. فرازی از دعای کمیل

۱- با توجه به تصاویر این صفحه، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

۲- چه ارتباطی بین پیام قرآنی این جلسه با جلسه‌ی قبل وجود دارد؟

گفت‌وگو

حفظ قرآن

آیات ۱۵ تا ۲۶ سوره‌ی نازعات و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

- ۱- پیام قرآنی درس‌های دوازدهم، سیزدهم و چهاردهم را از حفظ بخوانید.
- ۲- پیام یک نکته از هزاران درس‌های دوازدهم، سیزدهم و چهاردهم را از حفظ بخوانید.

آیات ۲۷ تا ۴۶ **سوره‌ی نازعات** را همراه با قرائت الگو بخوانید.

۱	ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمِ السَّمَاءُ بَنَاهَا ﴿٢٧﴾ رَفَعَ سَمَكَهَا
۲	فَسَوَّيْنَاهَا ﴿٢٨﴾ وَ أَغْطَشَ لَيْلَهَا وَ أَخْرَجَ ضُحَاهَا ﴿٢٩﴾
۳	وَ الْأَرْضَ بَعْدَ ذَلِكَ دَحَاهَا ﴿٣٠﴾ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا
۴	وَ مَرَعَهَا ﴿٣١﴾ وَ الْجِبَالَ أَرْسَاهَا ﴿٣٢﴾ مَتَاعًا لَكُمْ
۵	وَ لِأَنْعَامِكُمْ ﴿٣٣﴾ فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَّةُ الْكُبْرَى ﴿٣٤﴾
۶	يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَى ﴿٣٥﴾ وَ بُرِّزَتِ الْجَحِيمُ
۷	لِمَنْ يَرَى ﴿٣٦﴾ فَأَمَّا مَنْ طَغَى ﴿٣٧﴾ وَ آثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
۸	﴿٣٨﴾ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٣٩﴾ وَ أَمَّا مَنْ خَافَ
۹	مَقَامَ رَبِّهِ وَ نَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى ﴿٤٠﴾
۱۰	فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى ﴿٤١﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ
۱۱	أَيَّانَ مُرْسَلهَا ﴿٤٢﴾ فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا ﴿٤٣﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ
۱۲	مُنْتَهَاهَا ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ مَنْ يُخَشِلُهَا ﴿٤٥﴾ كَانَتْهُمْ
۱۳	يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا ﴿٤٦﴾

در آیات ۲۷ تا ۴۶ **سوره‌ی نازعات** معنای چه کلمه‌هایی را می‌دانید؟

آفرینش هدف‌دار

رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا،
پروردگارا! این جهان را بیهوده نیافریده‌ای،
سُبْحَانَكَ، فَكِنَا عَذَابِ النَّارِ ۱۹۱
تو منزّه و پاکی؛ پس ما را از عذاب آتش نگاه دار. *سوره‌ی آل عمران*

درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و تصویر آن، با اعضای خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

حدیث نورانی

زمزمه‌ی منتظر

امام عصر عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فرجه الشریف :

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا، تَوْفِيقَ الطَّاعَةِ وَبَعْدَ الْمَعْصِيَةِ وَصِدْقَ النِّيَّةِ
بار خدایا! توفیق طاعت و عبادت، دوری از گناه و نیز نیت پاک به ما روزی فرما.
سرآغاز دعای امام زمان علیه السلام، مفاتیح الجنان

با توجه به تصاویر این صفحه، درباره‌ی ارتباط پیام قرآنی و حدیث نورانی با خانواده یا دوستان خود گفت‌وگو کنید.

گفت‌وگو

آیات ۲۷ تا ۴۶ سوره‌ی نازعات و پیام قرآنی و حدیث نورانی این صفحه را از حفظ بخوانید.

حفظ قرآن

فهرست کلمه‌های ترجمه شده در کتاب‌های آموزش قرآن پایه‌های دوم تا ششم ابتدایی

کلمه	درس / پایه	معنا	کلمه	درس / پایه	معنا
الف					
آت	۶/۲	داده است، پرداخت کرد	أَنْزَلَ	۴/۱۵	نازل کرد، فروفرستاد
آتوا	۵/۱	بپردازید	أَنْزِلْ	۵/۱۰	نازل شد
آخِرَةٌ	۳/۲	آخرت	أَنْزَلْنَا	۵/۶	نازل کردیم، فرو فرستادیم
آمَنَ	۵/۵	ایمان آورد	أَنْعَمْتَ	۵/۱۲	نعمت دادی
آمَنَّا	۴/۱۰	ایمان آوردیم	أَنْفَقُوا	۶/۱۰	انفاق کردند
آیات	۵/۶	آیات، نشانه‌ها	أَنْفِقُوا	۴/۹	انفاق کنید، ببخشید
آیَةٌ	۴/۱۲	آیه، نشانه	أَنْهَارٌ	۵/۸	رودها
أ	۶/۹	آیا	إِتَى	۶/۱۴	قطعاً من
إِتَّخَذَ	۵/۹	گرفت	ب		
إِتَّقُوا	۶/۳	تقوا پیشه کنید	بَصِيرٌ	۳/۷	بینا
إِنَّمْ	۶/۴	گناه	بَعْضٌ	۶/۴	بعضی
إِجْتَنِبُوا	۶/۴	اجتناب کنید و دوری کنید	بُكْرَةٌ	۴/۱۲	صبح
أَجْرٌ	۳/۳	پاداش	بُنِيَ	۲/۵	فرزندم
أَجَلٌ	۴/۱۱	زمان	بَيَانٌ	۲/۷	پیام
أَحَدٌ	۵/۷	کسی، یکی	بَيَّتٌ	۵/۱۳	خانه
إِحْسَانٌ	۲/۱۱	کار خوب، نیکی	بَيِّنَاتٌ	۶/۱۱	دلایل روشن
أَحْسَنُوا	۵/۴	کار خوب کردند	ت		
أَحْمَدٌ	۶/۱۴	حضرت محمد (ص)	تِجَارَةٌ	۶/۱۴	تجارت
إِحْوَانٌ	۶/۱۳	برادران	تَعْقِلُونَ	۵/۶	اندیشه می کنید
أَذَى، أذَى	۵/۸	آزار و اذیت	تَعْمَلُونَ	۶/۴	عمل می کنید
أَرْضٌ	۴/۴	زمین	تَقَبَّلَ	۴/۶	قبول کن، بپذیر
إِسْمٌ	۶/۸	نام، اسم	تَوَبُوا	۵/۸	توبه کنید
أَطِيعُوا	۴/۳	اطاعت کنید	تُؤْمِنُونَ	۶/۱۴	ایمان می آورید
أَعْبُدُوا	۵/۳	عبادت کنید	ج		
إِغْفِرْ	۵/۱۲	بیامرز	جَاهِدُوا	۵/۳	جهاد کنید
أَقَامٌ	۶/۲	برپا داشت	جَبَّارٌ	۶/۱۳	چیره، بیروز
أَقِيمُوا	۵/۱	برپا دارید	جَزَاءٌ	۲/۱۱	پاداش
أَكْبَرُ	۳/۱	بزرگ‌تر	جَنَاتٌ	۵/۵	بهشت‌ها
إِلَّا	۶/۸	مگر	جُنُودٌ	۶/۲	لشکریان
الَّذِي	۴/۱۵	کسی که	جَنَّةٌ	۵/۵	بهشت
الَّذِينَ	۴/۹	کسانی که	ح		
اللَّهُ	۴/۶	خدا	حَبَّةٌ، حَبٌ	۴/۹	دانه
إِلَهٌ	۳/۱	خدا، معبود	حَبْلٌ	۴/۵	رسمان
أَمْرٌ	۵/۷	کار	حَدِيدٌ	۶/۱۰	آهن
أَنْتَ	۴/۱۳	تو	حِسَابٌ	۴/۱	حساب، قیامت
أَنْتُمْ	۶/۹	شما	حَسَنَةٌ	۳/۱	خیر و خوبی
			حَسَنَةٌ	۴/۱۰	کار خوب، خوب

کلمه	درس / پایه	معنا	کلمه	درس / پایه	معنا
حَمْد	۳/۱	سپاس و ستایش			
حَق	۸	زنده			
خالِق	۴/۱۰	خالق، آفریننده			
خَلَقَ	۴/۱۱	آفرید، خلق کرد			
خَيْر	۳/۱۰	خوبی، کار خوب			
خَيْر	۴/۱۳	بهتر، بهترین			
خَيْرَات	۳/۷	کارهای خوب			
خَيْرِ الْعَمَلِ	۳/۱	بهترین کار			
دُنْيَا	۲/۳	دنیا			
ذَرَّة	۳/۱۱	ذره			
ذِكْرِي	۶/۶	تذکر			
ذُنُوب	۶/۱۴	گناهان			
ذُو	۶/۶	صاحب			
رَوْف	۶/۱۳	بسیار دلسوز و مهربان			
رَبِّ	۳/۸	پروردگار			
رَبَّنَا	۲/۱۱	پروردگار ما، پروردگارا			
رَحْمَةً	۲/۱۲	رحمت			
رَحْمَن	۳/۱	بخشنده			
رَحِيم	۳/۱۰	مهربان			
رِزْق	۲/۱۵	روزی			
رُسُل	۵/۴	پیامبران			
رَسُول	۳/۱	پیامبر			
رُؤْمَان	۶/۸	انار			
زَكَاة	۴/۷	زکات، صدقه‌ی واجب			
زِينَةً	۵/۹	زیور، زینت			
سُبْحَانَ	۳/۱	عیب و نقصی ندارد			
سَبَّعَ	۴/۹	هفت			
سَلَام	۶/۱۳	سلام، بی عیب			
سَمَاء	۵/۷	آسمان			
سَمَاوَات	۵/۱۱	آسمان‌ها			
سَمِيع	۴/۲	شنوا			
سَمِيعَةً	۴/۱۰	گناه			
ش					
شَرَّ	۳/۱۱	بدی، بد			
شَمْس	۴/۱۴	خورشید			
شُورَى	۳/۱۳	مشورت			
ص					
صَالِح	۵/۵	کار خوب			
صَالِحَات	۵/۳	کارهای خوب			
صَدَقَات	۵/۸	بخشش‌ها			
صَدَقَةٌ	۵/۸	بخشش			
صِرَاط	۴/۵	راه			
صَلَاة	۲/۵	نماز			
ط					
طَعَام	۴/۱۵	غذا			
طَيِّبَات	۲/۴	غذاهای پاک و خوب			
ظَالِمِينَ	۳/۵	ظالمان، ستمگران			
ظَنَّنَ	۶/۴	گمان			
ع					
عَالِم	۴/۴	دانا			
عَالَمِينَ	۳/۱	جهان‌ها، جهانیان			
عِبَاد	۵/۷	بندگان			
عَبَدَ	۴/۳	بنده			
عَزِيز	۶/۱۲	شکست‌ناپذیر			
عُسْر	۲/۱۱	سختی			
عَشِيء	۴/۱۲	شب			
عَظِيم	۳/۱	بزرگ			
عِلْم	۳/۸	دانش			
عَلِيم	۴/۲	دانا			
عَمِلَ	۵/۵	انجام داد			
عَمِلُوا	۵/۳	انجام دادند			
عِنْدَ	۴/۶	نزد			
عَهْد	۶/۲	عهد، پیمان			
عُيُون	۶/۵	چشمه‌ها			
غ					
غَيْب	۴/۴	نهان، غیب			
غَفُور	۴/۷	بسیار آمرزنده			
غُلَام	۵/۵	پسر			
غَنِي	۵/۱۱	بی‌نیاز			

معلمان محترم، صاحب نظران، دانش آموزان عزیز و اولیای آنان می توانند نظر اصلاحی خود را درباره مطالب کتاب های درسی از طریق سامانه «نظرسنجی از محتوای کتاب درسی» به نشانی nazar.roshd.ir یا نامه به نشانی تهران - صندوق پستی ۴۸۷۴ - ۱۵۸۷۵ ارسال کنند.

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی